1933
N:o 8

Komea ja luotettava kolmivaljakkomme vauhdissa.
Valok. Neittamo.

Hinta
3:50

URHEILIJA

HAULIKONPANOKSIA

METSÄSTYSRUUTIA

KIVÄÄRIRUUTIA

VALTION RUUTITEHDAS

VIHTAVUORI

Erän-kävijät!

— kaiken mikä kuuluu metsästysvarusteisiinne — kiväärit, panokset ja koirastotarpeet sekä puvustot ja jalkineet — voitte mukavimmin ja edullisimmin valita hyvinvarustetuista ja -lajitelluista erikoisosastoistamme.

Toisille paikkakunnille välittää tilaukset Maaseututilausosastomme. Kääntykää sen puoleen kirjeellisesti tai puh. 25 651.

Tavaratalo STOCKMAN

Maalla asumisen huvin

tekee radiokone suuremmaksi. Paras virtalähde on Hellesenin anodiparisto.

HELLESEN

tehtaan anodiparistot maailman parhaat.

URHEILIJA!

Oletko jo ottanut itsellesi tarpeeksi suuren henkivakuutuksen? —

Ellet, niin ota se heti maamme ensimmäisestä henkivakuutuslaitoksesta, siitä yhtiöstä, joka on lahjoittanut KALEVAN maljat.

Keskinäinen vakuutuslaitos

KALEVA

Perust. 1874.

Tilaushinnat: 1/1 v. 40: —
1/2 v. 22: —
Ulkomailla: 1/1 v. 50: —

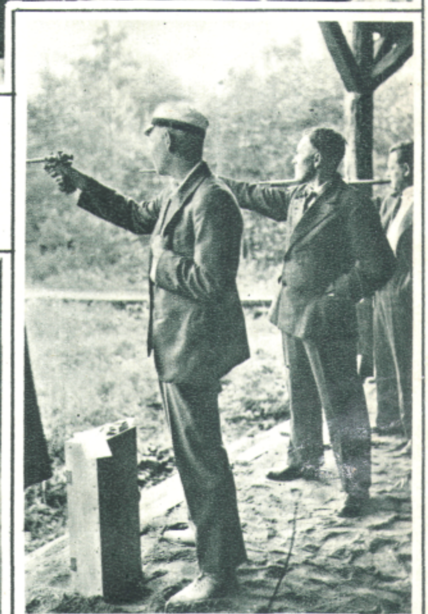
URHEILIJA

SUOMALAISTEN LOISTOJULKAISU
TOIMITTAVAT: ARVO VARTIA, LAURI PIHKALA ja T. I. SORJONEN *6. vuosikerta*

Tasavallan Presidentti oli jälleen mukana ampumamestaruuskilpailuissa ja voitti ikämiesten pienoiskiväärimestaruuden. Kunnia urheilevan kansan urheilevalle päämiehelle.

SUOMEN AMPUMAMESTARUUSKILPAILUT.

Vapaapistoolikilpailu käynnissä. Etualalla voittaja T. Vartiovaara.

Yleiskuva 300 m katoksesta kilpailujen aikana.

MUISTELMIA

MAAOTTELUMATKALTA NORJAAN.

URHEILIJALLE kirj. toimittaja *SULO KOLKKA.*

Suomen ja Norjan välinen ensimmäinen maaottelu yleisurheilussa suoritettiin Bisletin kentällä Oslossa heinäkuun 1. ja 2. p:nä. Kun tämä ottelu kuuluu niihin, joista jää jäljelle pelkkiä aurinkoisia muistoja ja joiden tuloksista keskustellaan ympäri maailmaa, uskallan vielä kajota kuukauden takaisiin asioihin, vaikka niistä onkin sanomalehdissä jo paljonkin kirjoitettu.

Norjan ja Suomen ottelu oli ennenkaikkea ystävyysottelu, jonka tarkoituksena oli lujittaa siteitä myös yleisurheilun alalla vähintään yhtä kiinteiksi kuin ne ovat talviurheiluissa ja jalkapallossa. Ystävyys, jota norjalaiset Oslossa osoittivat, olikin melkein ylitsevuotavan runsasta. Siellä pidettiin suomalaisia urheilijoita ikäänkuin korkeimpina olentoina ja heitä kohdeltiin vähintään epäjumalina. Välitön norjalainen yleisö osoitti suosiotaan Suomen pojille runsain mitoin ja mikäli näytti, täydestä sydämestään. Tämä erinomainen kohtelu ja kilpailupäiviksi sattunut mainio sää vaikuttivat sitten yhdessä kilpailujen tuloksiin. Melkein jokaisessa lajissa syntyi huippu-tuloksia ja monessa varsin yllätyksellisiä. Eräs lehti kirjoitti ottelupäivän jälkeen, että Suomen joukkue oli noiduttu tällä kertaa eikä se siinä arvelussaan paljon erehtynytkään. Poikamme tekaisivat viisi uutta Suomen ennätystä esiintyessään ensimmäisen kerran norjalaisen yleisön edessä ja pakottivat samalla norjalaisetkin lyömään omia ennätyksiään kolmessa lajissa. »Ennätysteurastusta ennätysradoilla» kirjoitti Tukholman Idrottsbladetkin kilpailuista.

Osloon lähdettiin jo sellaisin tuntein, että siellä on hauskaa eikä pettymyksiä tarvinnutkaan kokea. 7-miehinen »etujoukko» matkasi sinne suoraan Antwerpenin juhannuskilpailuista Martti Tolamon johdolla ja sai jo ennen pääjoukkueen saapumista kiittäviä arvosteluja esiintymisestään Oslossa. Jos kaikki suomalaiset urheilijat ovat yhtä rehtiä väkeä kuin nämä nuorukaiset, niin ei ole muuta kuin onniteltava Osloa ottelupäivistä, sanottiin eräässä lehdessä.

Varsinainen pääjoukkomme sivuutti Ruotsin ja Edströmin valtakunnan tarkoituksellisen nopeasti. Turun laivasta siirryttiin suoraan autobussissa Oslon pikajunaan, niin ettei Tukholman osalle jäänyt neljännestuntia enempää. Joukkueen ylenpalttisen rauhallinen johtaja, lehtori Väinö Teivaala oli jo vähällä kiihtyä kesäkuun 30. p:n aamuna, kun näytti siltä, ettei laiva ehtisi ajoissa Tukholmaan. »Oihonna», joka on tottunut kuljettamaan suomalaisia urheilujoukkueita olympialaisiinkin, yritti kyllä parhaansa mukaan kiriä, mutta sittenkin otti tiukalle. Ruotsin rautatieviranomaisten kunniaksi on mainittava, että juna myöhästyi meidän takiamme 13 minuuttia.

Suomalaiset olivat pitkillä matkoilla aivan ylivoimaisia. Virtanen ja Lehtinen huolehtivat kaksoisvoitosta 5000 metrillä voittaen helposti Gulhaugenin ja Nilsenin.

90 km:n tuntinopeudella sitten lähestyttiin tunturien maata. Joukkueen oli ennen rajalle saapumista koetettava viettää kuusi ja puoli tuntia junassa mahdollisimman mukavasti. Mikäpä siinä, kun on matkassa lähes kolmekymmentä iloista nuorta miestä ja näiden aisoissa pitäjänä hyvä hengetär rouva Alma Purjeen hahmossa.

Vaunuosasto tarjosi piankin kodikkaan kuvan. Ensikertalaisilla nenät akkunassa ohikiitäviä maisemia katsellen, »reisumiehillä» neljän kuninkaan pöytäkirjan lehdet levällään, hiljaisilla miehillä omat puuhansa, Veikko Tolamolla, maanmittarinplantulla, oppikirja ja laskutikku, Iso-Hollolla Sigrid Boon hauska »Kyökin puolella», josta juoksijamestarimme jo ammensi norjalaista henkeä sisäänsä etukäteen, Erkalla ja Sjöstedtillä ruotsalaisia sanomalehtiä, Risto Kuntsilla kielilläpuhumisen harjoitustunti erään samaan vaunuun sattuneen norjalaisen pastorin kanssa, sukkelasanaisella Kurkelalla esitelmä Prahan matkasta uteliaalle kuulijakunnalle, joka hyväksyi täydelleen hänen treenarimenetelmänsä tsekkien pääkaupungissa. Kurkela oli näet eräälle alkuasukasjuoksijalle

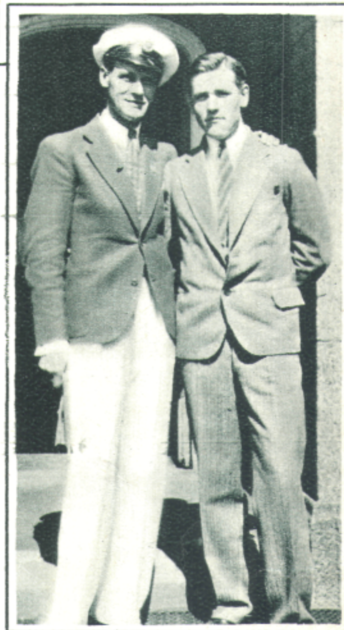
V. Peräsalo hankki nimensä Europan ennätysmiesten luetteloon hyppäämällä 198 cm.

1500 mn juoksu oli maaottelun jännittävimpiä kilpailuja. Maalinauhan taittoi Isohollo kamppailtuaan Jörgensenin ja Purjeen kanssa viimeisellä kierroksella.

100 m juoksussakin toivat Stranvall ja Aki Järvinen kaksoisvoiton Suomelle.

Kaksi Euroopan »kaikkien aikojen» parasta hyppääjää, Hoff ja Peräsalo.

antanut harjoitusohjeita omalla tavallaan — käsillä puhumalla ja tulkkaamalla tammikuun Saarisena, helmikuun Liikkasena, maaliskuun Nurmena jne. Tsekki oli kuulemma ymmärtänyt täydelleen ja tehnyt ahkeria muistiinpanoja.

Vihdoin raja tuli, mielet sulivat ja puolipilvinen päiväkin muuttui aivan aurinkoiseksi. Oltiin Norjan puolella ja maisteltiin »jääkermaa» Kongsvingerin kauniilla linnoitusasemalla. Nyt vasta todettiin, että suurin osa joukkuetta oli ensikertalainen tunturien maassa. Vain Virtanen, Iso-Hollo, maailman-Matti ja Sjöstedt olivat aikaisemmin tätä reittiä liikuskelleet. Siksipä ikkunat olivat »ylösotetut» koko loppumatkan kolme tuntia. Maisemat viehättivät, olivat kotoisempia kuin Ruotsin, joskin tunturitausta jylhän uutta ja alituiseen näkyviin tulleet pienet hyppyrimäet muistuttamassa, että nyt oltiin Tulla Thamsin ja Ruudin veljesten maassa.

Norjan yleisurheilun poikamaisen nuorekkaat johtajat olivat asemalla vastassa. Puheenjohtaja Fladvad vaikutti nöyrän ujolta ja peräti kiitolliselta, että oli tultu. Meitä melkein hävetti. Onhan Norja urheilumaa, eihän täältä sentään ihmeolentoja tule, vaikka Matit, Lehtiset ja Hollot matkassa ovatkin.

Vielä tulopäivän iltana useimmat suomalaisista kävivät Bislettillä verryttelemässä. Ylt'ympäriinsä mustalla hiilimurskalla peitetty kenttä ei ensimmäisellä kerralla tehnyt virkistävää vaikutusta, varsinkin kun ilma oli helteinen. Mutta suorituspaikkojen kuntoisuudesta päästiin heti selville, rata nopea ja erittäin hyppyalueet erinomaiset. Tukeva ratamestari Zakken Johansen, Norjan ylpeys tällä alalla niin kesällä kuin talven luisteluissa, oli pelkkänä korvana odottamassa arvosteluja työstään. Hänen ei tarvinnut kokea pettymyksiä. Päinvastoin seuraavien päivien kilpatulokset kiittivät kilvan kenttää.

R. Kuntsi varmisti kaksoisvoittomme kuulassa ja kilpaili sitten Kööpenhaminassa menestyksellä.

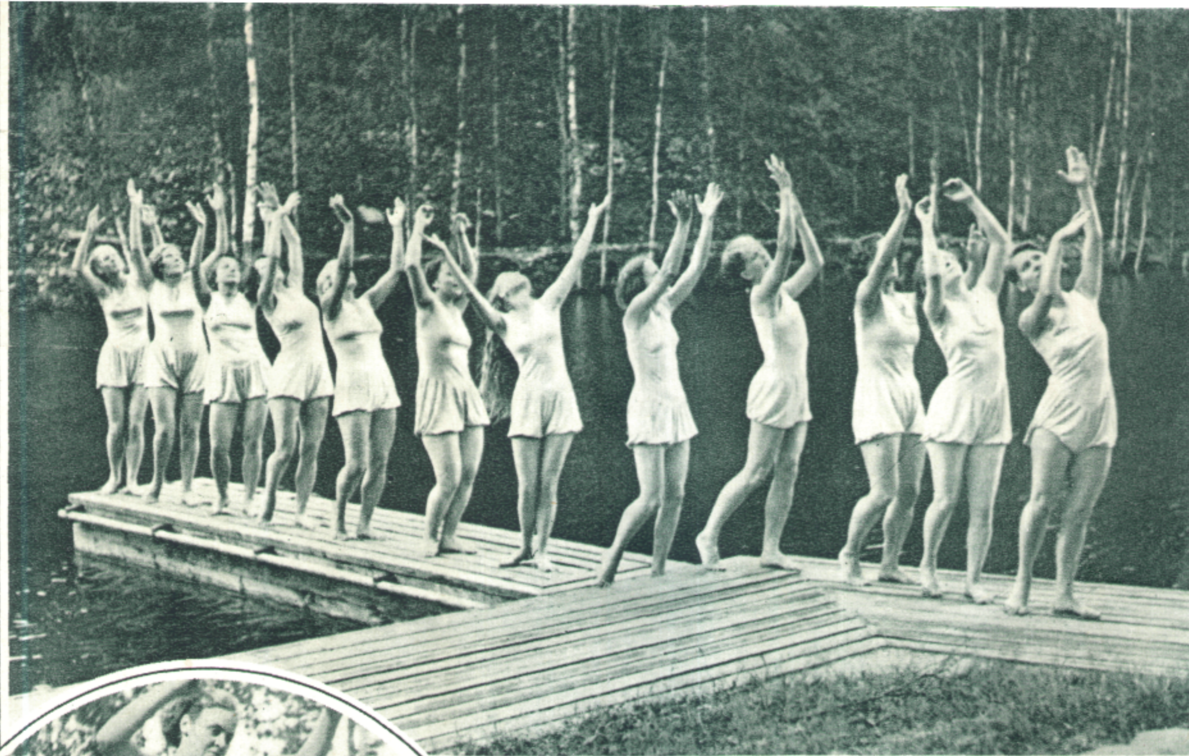
Kilpailujen tuloksista on enää turhaa pidemmälti puhua. Nehän tunnetaan kaikkialla. Juhlallisin hetki lauantaina oli ehdottomasti silloin, kun korkeushypyn rima korotettiin Peräsalolle kahteen metriin ja kahdeksantuhantinen yleisö haudanhiljaisena odotti Ilmajoen pojan ponkaisuja. Ei mennyt vielä »amerikkalainen» raja rikki, mutta 198:kin riitti tekemään Veikosta Oslon suuren suosikin. Mieliinjäävä kilpailu oli 800 metrin juoksu, missä Norjan ja Suomen miehet kamppailivat voitosta, mutta aivan rehellisin keinoin eikä kyynärtaktiikalla, mikä on ollut pääasiana Ruotsin ja Suomen maaotteluissa tällä matkalla. Mainita muuten sopinee, että Mickelsson ennen tämän kilpailun alkua meni norjalaisten kilpaveikkojen luokse, löi kättä ja ehdotti ehdottomasti reilua peliä. Hän huomautti, että Kurkela ja hän aikovat juosta, minkä kintuistaan pääsevät koko matkan. Gentlemanni Johannesen huomautti heti, että hän ja Carson ovat aivan samaa mieltä, ja niin vahvistettiin sopimus yhteisymmärryksen hengessä. Reilu peli johti sitten myös reiluihin tuloksiin.

Lauantaiset saavutukset olivat jo järjestään sellaisia, että täällä kotimaassa taidettiin tanssia polskaa tulosten tultua tietoon. Mutta sunnuntaina oli vielä suurenmoisempaa. Sen jälkeen kuin Strandvall oli pinkonut kierroksensa 48,3 sekunnissa ja Kotkas sinkauttanut kiekkonsa melkein 50 metriin, alkoi jo koko homma meikäläistä naurattaa. Pojat olivat päässeet sellaiseen vauhtiin, että sitä oli mahdoton pysähdyttää. Matillakaan ei ollut mitään »tarkoitusta» keihäänheittopaikalle marssiessaan, mutta nyt hän katsoi jo velvollisuudekseen 75 metriä, kun kerran toisetkin huhkivat niin julmetusti. Eihän tässä kehtaa ottaa päivärahaa enää, ellei tulosta tee, tuumi Matti hyvätuulisena. 75 metrin 65 sentin pituinen keihäänlento vavahduttikin sitten oslolaista katsomoa, joka istui kuin kirkossa tämän nähdessään. Ihastus muuttui hartaudeksi.

Pelkkiä mieluisia muistoja on meillä Oslossa käyneillä suomalaisilla, joista monet vielä lähtivät jatkamaan ystävyyssiteiden solmiamista Bergenin ja Trondheimin kilpailuihin. Kunpahan norjalaiset kilpaveljemme palaisivat Helsingistä ensi vuonna puoliksikaan niin ystävällisesti yllättyneinä!

10 000 m:llä pitivät Salminen ja Toivonen niin kovaa kiirettä, että norjalaiset Braathe ja Minde jaksoivat seurata vain alkumatkan.

KUVIA URHEILUOPISTOSTA.

Ylh.: Rouva Hilma Jalkasen virkistyskurssin näytösjoukkue harjoittelee ilmaisuliikkeitä opiston uimalaiturilla. Kursseilla oli kaikkiaan 64 osanottajaa, mm. viisi voimistelunopettajaa.

Ymp.: Hyppyharjoituksia.

Yllä: Kaunis ja ilmeikäs ryhmä päilyvä Valkjärvi taustanaan.

Vas.: SAUL:n naisten urheilukurssin osanottajat uintiharjoituksissa. Ensimmäinen vasemmalta polyteikkari Berit Björkell, joka huolehti tästä opetuksesta.

Poikaurheiluliiton poikien urheilukasvatus- ja virkistysleirin osanottajat, 20 luvultaan, asuivat kaksi viikkoa teltoissa ja voineet kaikin puolin hyvin.

1. Urheiluopiston kursseilla noudatetaan tavallisesti sitä opetusmenetelmää, että opettaja ensin selostaa kurssilaisille suorituksen ja samalla itse näyttää. Tässä kuvassa opettaa Palle Virtanen SAUL:n tyttärille kiekonheittoa.

2. Tämän jälkeen saa kukin kurssilaisista harjoittaa suoritusta opettajan ohjatessa, kunnes hän sen osaa. Tätä harjoitusta seuraa teoreettinen luento. Kuvassa seuraa Irja Lipasti (toinen vas.) ryhmänsä harjoitusta.

Urheiluopistossa suoritetaan nykyisin jo tieteellisiä mittauksiakin. Tässä tri Heikki Savolainen mittaa poliisien verenpaineen vaihtelua koekilpailujen aikana.

3. Teoreettisen luennon jälkeen saa kukin kurssilaisista opettaa suorituksen tovereilleen, näiden opettajan johdolla anastellessa opetusta. Kuvassa kuuntelee Veikko Rinne tällaista opetusharjoitusta.

Armeijan aliupseerikurssin »pöytäkuntien» välisestä pesäpallo-ottelusta, jossa »syömärit» voittivat.

Opiston päärakennuksen paikalta kaadettiin viime kuun 27 p:nä ensimmäinen puu ja nyt on perustuksen kaivamiseen jo ryhdytty.

100 m kireä loppukilpailu, jossa Strandvall voitti polveaan aristelevan Virtasen niukasti. Juoksijat vas. lukien Lindfors, Strandvall, Avellan, Sundström, Kumlander, Virtanen.

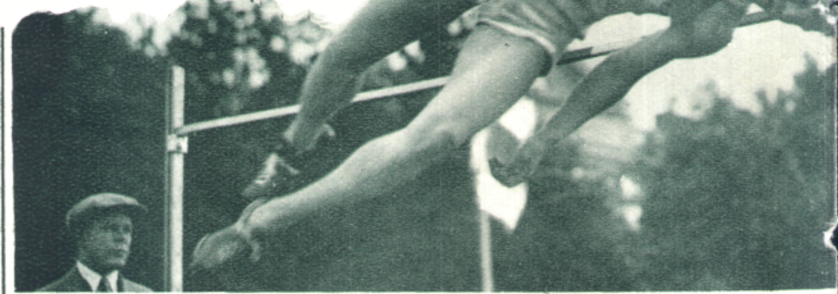
SUOMEN YLEISURHEILUMESTARUUSKILPAILUT.

Turussa 5—6. 8. —33.

Tämän vuoden mestaruuskilpailut muodostuivat erittäin mielenkiintoisiksi sen takia, että niissä saavutettiin hyviä tuloksia kireissä kilpailuissa. Erikoisen leiman antoi kilpailulle Paavo Nurmen osallistuminen niihin ja vakuuttava voitto 1500 m:llä.

Vas.: Mickelsson kirii maaliin 800 m:llä, Kurkela ja Söderman takanaan. Mickelsson on tänä kesänä ollut »elämänsä kunnossa».

V. Peräsalo sai lujan vastuksen Kotkaksesta ja Lahden L- sesta, mutta voitti silti mestaruuden. Kuvassa nähdään, ku- hän oikean käden sivulle lyönnillä auttaa rullautumista riman

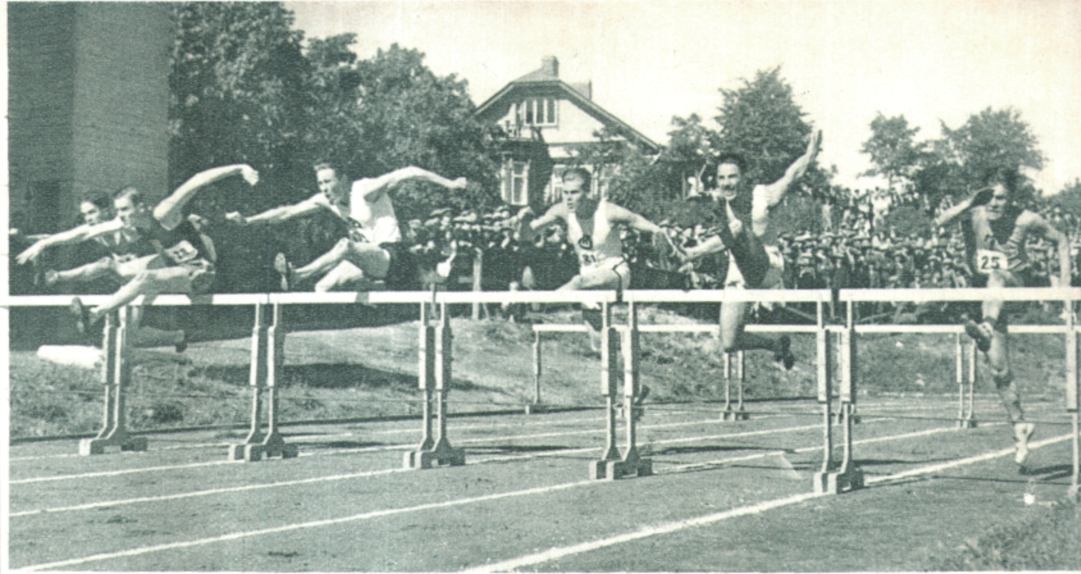
10 000 m alkutaipaleelta: Kuokka, Virtanen, joka voitti juoksun ylivoimaisesti, Toivonen, Kumpula ja Kukkonen.

Aki oli mukana 400 mn aidoissa ja vei mestaruuden, vaikka juoksikin itsensä melkein »poikki.»

Lindroth voitti jälleen seiväshypyn, tosin vaatimattomalla tuloksella 380.

110 m aitajuoksun loppukilpailusta, jossa Sjöstedt on jo 2 aidalla selvästi johdossa. Toisten kilpailijai aidan ylittäminen näyttääkin perin kankealta.

Rajasaari voitti kolmiloikan tuloksella 15,09. Kuvassa on matala ensimmäinen askel juuri loppumassa.

Isohollo vei 5000 mestaruuden, samoinkuin Virtanen 10 000, mutta Lehtisen mitalin 1500 m:llä anastikin Nurmi.

M. Alarotu on tämän kesän varmin kuulantyöntäjämme. Tässä näemme hänen tyylikkään työntönsä loppuvaiheessaan.

ahti-
inka
yli.

1500 m:n toinen kierros menossa. Mickelsson johtaa, Nurmi ,Purje, Lehtinen, Suomela ja muu joukko kannoillaan.

ERI URHEILUMUOTOJEN VERTAILUA.

URHEILIJALLE kirj. urheilunop. *AKSELI KASKELA.*

Urheilu jatkaessaan vuosi vuodelta vahvistuvaa voittokulkuaan on saanut yhä uusia ilmenemismuotoja. Urheilun harrastusalojen lukumäärä on meidänkin maassamme laskettava jo kymmenissä eri urheilumuodoissa. Kun jokaiseen urheilumuotoon sisältyy miltei poikkeuksetta useampia yksityisiä urheilulajeja, on näin ollen liikuntaharjoituskeinojen kokonaismäärä noussut jopa satoihin saakka. On luonnollista, ettei kaikille urheilumuodoille riitä yhtä suurta harrastajajoukkoa eikä kaikkia voida pitää samanarvoisina. Ovathan meilläkin eri urheilumuodot eri ikäisiä, tarvitaanhan niille usein perin erilaiset harjoituspaikat ja -välineet, niiden taloudellinen kannattavaisuus on erilainen, samaten sopivaisuus eri ikäasteille, sukupuolille ja yhteiskuntakerroksille. Kun meilläkin urheilumuotojen lukumäärä on sangen runsas ja monivivahteinen ja kun kaikkiin pyrkimyksiin urheilun levittämiseksi ei ole syytä suhtautua vain myönteisesti, on paikallaan selventää eri liikuntamuotojen sisältöä ja verrata näiden arvoja keskenään. Ei ole aina aihetta tuomita jokin vähän levinnyt ja kallis urheilumuoto, mutta ei ole myöskään syytä hyväksyä sellaisia urheilumuotoja ja -kilpailuja, jotka eivät olennaisesti sisälly liikuntakasvatuksen varsinaiseen piiriin.

Tähän vertailuun ja arvosteluun olen ottanut kahdeksan meillä eniten levinnyttä ja kansanomaista urheilumuotoa, sillä vain rajoittamalla urheilumuotojen lukumäärän ikäänkuin määrätyksi sarjaksi on tällaisella vertailulla oikeutuksensa ja arvonsa. Toimeenpanemme tässä siis tavallaan harvinaisen kilpailun, jossa tällä kertaa ovat osanottajina eri *urheilumuodot* kokonaisuudessaan eivätkä vain niiden yksityiset harjoittajat. Tämän kilpailun osanottajina tulevat olemaan: yleisurheilu, pesäpalloilu, jalkapalloilu, jääpalloilu, hiihto, uinti, nyrkkeily ja paini. Ne lajit, joissa tämä kilpaileminen tapahtuu ovat: terveydellinen, fysiologinen, kasvatuksellinen, yhteiskunnallinen, maanpuolustuksellinen sekä virkistys- ja huvinäkökohdat. Urheilumuotojen joukosta olen jättänyt pois mm. *voimistelun*, koska se kokonaisuudessaan taito-, terveys-, valmennus-, sotilas- ym. voimistelumuotoineen vastaa mielestäni urheilua kokonaisuudessaan. Samaten en tee vertailua eri urheilumuotojen *valmennuksen* kesken, koska tältä pohjalta lähdettynä kävisi arvosteleminen kovin hankalaksi. Vertailen eri urheilumuotoja sellaisena, kun ne lajeineen, liikkeineen ja muine olennaisine seikkoineen tarjoutuvat arvosteltaviksi. Yleisurheiluun sisällytän tässä juoksut, hypyt ja heitot, joten se esiintyy joukossa tavallaan moniottelun muodossa.

Lähtiessämme ensin tarkastelemaan eri urheilumuotoja niiden *terveydelliseltä* näkökannalta katsottuna, on meidän huomioon otettava useita eri kohtia. Tärkeätä on, että urheilu vaikuttaa mahdollisimman monipuolisesti elimistöön, sillä vasta tällöin se vastaa terveydellisessä suhteessa tarkoitustaan. Monipuolinen vaikutus on sellaisilla urheilumuodoilla kuin jää- ja pesäpalloilulla, hiihdolla, yleisurheilulla, uinnilla ja nyrkkeilylläkin. Toiselle sijalle joutuvat jalkapalloilu ja paini. Raitis ilma ja muut hygieniset näkökohdat osoittavat urheilua harjoitettaessa osaltaan urheilumuodon arvoa. Tältä kannalta katsottuna ovat hiihto, uinti ja eri palloilumuodot edellä painia ja nyrkkeilyä, joita harjoitetaan enimmäkseen sisällä ja niin ollen epäterveellisemmissä olosuhteissa kuin ensiksimainittuja.

Urheilun harjoittaminen ei ole läheskään aina terveellistä monessakaan suhteessa. Sitä todistavat ne lukuisat loukkaantumiset, liikarasittuminen ja muut sekä ruumiillista että henkistä lajia olevat vauriot, joista osallisiksi urheilijat usein joutuvat. Yleisurheilussa esiintyy lihasrevähdyksiä, nivelvammoja ja yleistä liikarasitusta varsinkin juoksuissa. Pesäpalloilussa menevät sorminivelet sijoiltaan ja joutuvat käyttökelvottomiksi jopa useiksi

Uinti on kesäajan ensimmäinen urheilumuoto. Helsingin Uimarit antoivat äskettäin näytöksen Hiekkarannassa monituhantiselle yleisöjoukolle.

kuukausiksikin, samaten raapivat ja pistävät piikkikengät lujassa pelissä helposti jalkoihin haavoja. Jalkapalloilussa katkeaa jalkoja ja saadaan vettä polveen ja vatsanpohjaan pimentäviä tärähdyksiä, jääpalloilussa »hokkarit» tekevät jälkiä milloin omiin milloin toisen sääriin ja mailakin kolhaisee naapuria usein epämiellyttävällä tavalla, hiihdossa voi kaatua paremmin tai pahemmin, luunmurtumia, jopa kuolemantapauksiakin esiintyy murtomaahiihdossa. Uidessa voi saada suonenvetokohtauksia ja taitamattomuudessaan on moni hukkunut. Paini laajentaa sydäntä, lyö paiseita ja repii korvia sekä venähdyttää niveliä. Nyrkkeily vuodattaa verta kovakouraisella tavalla, ruhjoo kasvoja ja käden niveliä ja tärähdyttää milloin hiljaisemmin milloin lujemmin, joskus aina hengenmenoon asti. — Jos urheilulla olisi vain *terveydenhoidollinen* tarkoitusperä, niin edellisen perusteella kaikki urheileminen olisi *kiellettävä*, sillä tosiaankin se näyttää olevan melko vaarallista. Vaarattomammiksi urheilumuodoiksi lasken pesäpallon, hiihdon ja jääpallon, joissa vakavammat vauriot esiintyvät vähäisimpinä. Seuraavalle sijalle asetan uinnin, jalkapallon ja yleisurheilun sekä kolmannelle painin ja nyrkkeilyn. Kun terveydelliset näkökohdat otetaan kokonaisuudessaan huomioon saadaan eri urheilumuotojen järjestykseksi: ensi sijalle pesäpallo, jääpallo ja hiihto, toiselle sijalle yleisurheilu ja uinti, kolmannelle jalkapalloilu ja nyrkkeily ja neljännelle paini.

Tarkastellessamme eri urheilumuotojen puhtaasti fysiologista puolta on järjestys toisenlainen. Tällöin panen hiihdon, yleisurheilun, jääpallon, jalkapallon, uinnin ja nyrkkeilyn etualalle ja painin ja pesäpallon toiselle sijalle. Tässä on siis kysymyksessä ruumiinharjoitusten vaikutusten monipuolinen tehokkuus eikä terveydellisyys.

Urheilumuotojen *kasvatuksellisia* arvoja punnittaessa on otettava huomioon niiden luonnetta jalostava näkökohta, siveellisyyttä kehittävä ja henkisiä kykyjä kasvattavat seikat. Pallopelit on tässä suhteessa asetettava johtavaan asemaan. Itsensä uhraaminen toverin ja joukkueen hyväksi, yhteenkuuluvaisuus ja pelitaktiikan vaatima valppaus ovat ominaisuuksia, joita ei läheskään kaikissa urheilumuodoissa esiinny samassa määrin kuin *pallopeleissä*. Mutta toisaalta talvikirkas päivä ja lumenpuhdas luonto antavat mielelle virikettä, jota vain *hiihtäjä* voi itselleen saada. Mäkien laskun vaatima rohkeus hiihdossa on arvokas tämän urheilumuodon puolustusnäkökohta. Rohkeutta esiintyy myös uimahypyissä, seiväshypyssä, erilaisissa pallopelien tilanteissa sekä painissa ja nyrkkeilyssä. Urheilijan eräs suurimpia luonteen ominaisuuksia on *itsehillintä*. Liikaa innostusta pidättävää itsehillintää vaaditaan pallopeleissä, nyrkkeilyssä, painissa, kestävyysjuoksussa ja hiihdossa. Hermostumista kahlehtivaa hillintää

vaaditaan eritoten lyhytaikaista voimaa ja taitoa kysyvissä suorituksissa kuten heitoissa.

Usealla urheilumuodolla on kuitenkin luonteen oikeata kehitystä *haittaavia* seikkoja, jotka on myös otettava huomioon niiden kasvatuksellista arvoa arvosteltaessa. Niinpä pallopeleissä toisen pettäminen, nyrkkeilyssä vastustajan ruumiillinen loukkaaminen, lyöminen, yleisurheilussa ja uinnissa ennätyskiihko vähentävät näiden urheilumuotojen luonnetta jalostavaa arvoa. Sen sijaan hiihdon tuottama mielen raikkaus herättää puhtaita ajatuksia. Vaikka hiihdossakin mitataan tulokset aika- ja metrimitoilla ja vaikka kilpailu on henkilökohtaista, säilyttävät hiihtäjät suurista voitoistaan huolimatta mielentasaisuutensa ja ymmärtämyksensä, jota ei voi aina esimerkiksi yleisurheilijoista sanoa. Tähän lienevät yhtenä syynä ne olosuhteet, joissa kilpaileminen, voittaminen ja häviäminen tapahtuu. Hiihtäjä kamppailee puhtaan ja väkevän luonnon kanssa ja keskellä noustessaan ja laskiessaan mäkiä, luonnon, joka ei imartele eikä ilku hänelle niinkuin yleisurheilukentän katsojat saattavat tehdä yleisurheilijalle. Hiihdossa rakentuu saavutus paitsi *kunnon* myös *onnen* varaan, mikä estää hiihtäjää liiaksi luottamasta itseensä. Hiihdon kasvatukselliset arvot tässä suhteessa ovat ilmeiset.

Tehdessämme urheilumuotojen kasvatuksellisista näkökohdista yhteenvedon saamme ensimmäiselle sijalle pallopelit ja hiihdon, toiselle sijalle yleisurheilun, uinnin, nyrkkeilyn ja painin. Huomautettakoon vielä nyrkkeilystä, että nyrkkeily kasvattaa kyllä *järkevän* harjoittajansa *luonnetta*, mutta repii sitä nyrkkeilyyleisöltä.

Eri urheilumuotojen *yhteiskunnallisia* arvoja selviteltäessä on otettava huomioon urheilumuodon *taloudellinen* kannattavaisuus, sen *käytännöllisyyttä* palveleva merkitys, sen *sopivaisuus eri ikäasteilla* ja *sukupuolille* ja *harjoitusajan* eli *sesongin* pituus. — Miltei kaikki urheilumuodot tarvitsevat *harjoituspaikkansa ja välineensä*, joista toiset ovat kalliimpia ja toiset halvempia. Yleisurheilu, jalka-, pesä- ja jääpalloilu vaativat kenttänsä perustamis- ja hoitokustannuksineen. Yleisurheilua tosin voidaan harjoittaa ilman kenttiäkin. Juokseminen voidaan suorittaa maantiellä, hyppääminen talojen pihoilla ja peltojen pientareilla, samaten voidaan esimerkiksi kuulaa työntää verraten vaatimattomissa olosuhteissa. Pallokentistä on pesäpallokenttä halvin. Painia ja nyrkkeilyä varten tarvitaan sisäharjoituspaikat telineineen ja välineineen. Hiihto ja uinti käyvät päinsä vapaassa luonnossa lukuunottamatta uimalaitosten ja hyppyrimäkien tarpeellisuutta olosuhteiden mukaan. Yleisurheilulle on hankittava heittovälineensä, urheilupukimensa ja mittauskojeensa. Palloilumuodot palloineen, jalkineineen, jääpalloilu luistimineen ja mailoineen ja pesäpallo mailoineen ja kintaineen antavat näille puolestaan lisähintaa. Sukset, sauvat, siteet, pukimet, jotka viimeksimainitut ovat pääasiassa muodin ansiota, lisäävät hiihtourheilun kalleutta. *Uinti* ei vaadi suuria pukimia eikä summia, sillä useimmitenhan sitä harrastetaan Aatamin ja Eevan asussa.

Käytännöllisyyttä eli jokapäiväisen elämän toimia varten valmistavia urheilumuotoja on ensi sijassa hiihto. Hiihtotaitoahan ja suksia tarvitaan usein jokapäiväisten tehtävien toimittamiseen. Lumisina talvina harvaanasutuilla seuduilla se on monelle elinehto. Luonnollisesti myös yleisurheilu juoksuineen, hyppyineen ja heittoineen valmistaa harjoittajaansa vielä nykyisen kulttuuriyhteiskunnankin aikakautena jokapäiväisen elämän tehtäviä varten, mutta sitä tekevät myös eri palloilumuodot ja lisäksi enemmän myös henkisessä mielessä. Uinnin käytännöllinen merkitys on myös kiistämätön. Uimataito on omiaan vähentämään suuresti sitä yhteiskunnallista epäkohtaa, joka on meitä ahdistamassa vuosittain useihin satoihin nousevien hukkumistapausten muodossa.

Eri urheilumuotojen *sesongin* pituutta verratessa on vaikeata mennä sanomaan uintia ja jääpalloa lukuunottamatta, mikä urheilumuoto olisi tässä suhteessa asetettava etusijalle. Sääsuhteiden vaihtelevaisuus tekee arvostelemisen epämääräiseksi.

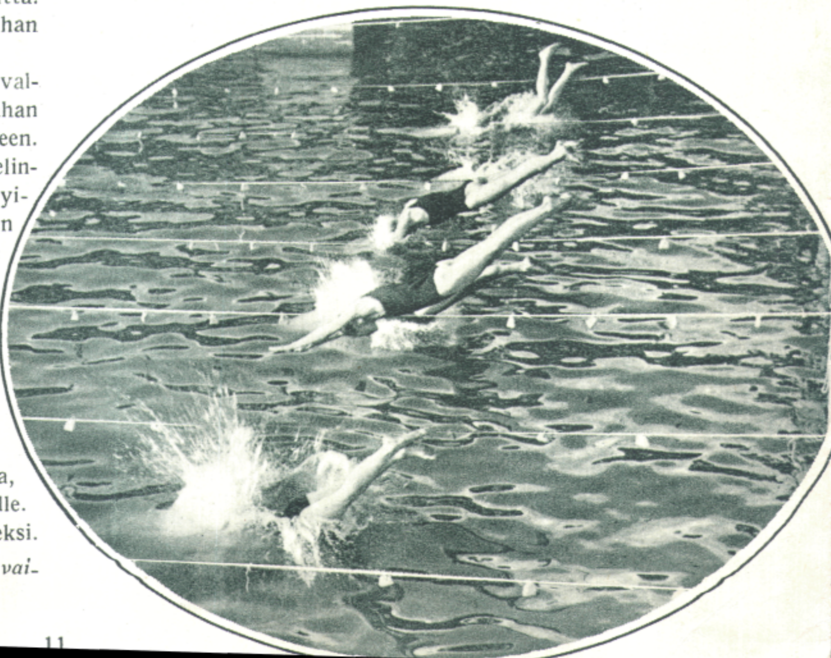
Mikä urheilumuoto sitten sopii parhaiten eri *ikäasteille ja sukupuolille*. Hiihto on taas tässäkin suhteessa kärjessä. Samaten uinti. Rajoitetumpi ala on yleisurheilulla, pallopeleillä, nyrkkeilyllä ja painilla. Tämän asian kanssa sopusoinnussa on *harrastajien lukumäärä*, mikä lienee myös hiihdossa suurin. Toisaalta on uinnin harrastajien luku sydänkesällä epäilemättä vielä valtavampi kuin hiihdon talvella.

Suorittaessamme edellämainituista yhteiskunnallisista näkökohdista yhteenvedon saamme suurimman pistemäärän hiihdolle, toiseksi suurimman uinnille, pesäpalloilulle ja yleisurheilulle ja kolmannen sijan jalkapallolle, painille ja nyrkkeilylle.

Urheilumuotojen vertailussa on yhdeksi arvostelun kohdaksi otettava niiden *maanpuolustuksellinen* arvo. Tällöin on meidän harkittava urheilumuotoihin sisältyvien ruumiillisten ja henkisten suoritusten tarkoituksenmukaisuutta sotilaallista suoritusta silmällä pitäen. Nykyinen sodankäynti ja puolustuskunto vaativat ennenkaikkea hyvää liikuntakykyä. Tarkoituksenmukaisimpana urheilumuotona talvipuolustuksen kannalta katsottuna on hiihto, sillä joukkojen nopealla ja kestävällä hiihtotaidolla on sodankäynnissä ratkaiseva merkitys. Kesäpuolustusta silmällä pitäen on sotilaan marssikyky tärkeä tekijä. Näin ollen on yleisurheilussa hankitulla kestävyydellä huomattava arvo maanpuolustukselliselta kannalta katsottuna. Uintitaito merkitsee sotilaan liikuntamahdollisuuksille paljon, muttei se kuitenkaan ole yhtä ratkaiseva kuin molemmat edellämainitut urheilumuodot, sillä eihän uinti ole sotilaan varsinainen liikkumiskeino, vaan joudutaan sitä käyttämään vain määrätyissä tapauksissa.

Sotilaalta vaaditaan paljon ruumiillista *nopeutta*. Sitä esiintyy esimerkiksi rynnäkössä, tuliaseen käsittelyssä, marssissa ja viestipalveluksessa. Nopeutta kehittävät eri urheilumuodoista ja lajeista pikajuoksu, repäisevät heitot ja hypyt, nyrkkeily ja eri palloilumuodot. Paitsi nopeus on sotilaan tehokkaan liikuntakyvyn edellytyksenä myös *kestävyys* kuten jo edellä on mainittu. Mutta häneltä vaaditaan myös ruumiillista *voimaa* esim. raskaissa aselajeissa, pioneeri- ja kuormastopalveluksessa, lähitaistelussa jne. Voimaa kasvattavia urheilumuotoja ovat paini, jalkapallo, heitot ja nyrkkeily. Pimeässä ja epätasaisessa maastossa liikkuminen, esteiden yli pääseminen, käsigranaatin tarkka heittäminen ja suksien hallinta vaikeissa tilanteissa vaativat lihas- ja *hermohallintaa*. Urheilu*kilpailussa* esiintyvä hermojen kasvatus on sotilaan hermokasvatukselle tärkeä tekijä. *Hillitsemättömyys* urheilukilpailussa johtaa häviöön. Samaten on usein asianlaita sodankäynnissäkin. Vähäinenkin kasvojen värähdys ilmaisee vakoojan. Malttamaton tykin suuntaus voi vihollisen varustuksen sijasta tuhota oman aseman.

Nyrkkeily on erinomainen kasvattaja lähitaistelua varten. Pallopelit kehittävät taktikoimistaitoa. Pesäpalloilu antaa lisäksi

Hyvä kuva uimarien lähdöstä. Siinä nähdään veteen tulo eri vaiheissaan. Jalkojen toiminta alkaa jo veteen sukellettaessa.

SAKSAN VOIMISTELUJUHLAT STUTTGARTISSA.

Alla: Valtakunnankansleri Hitler pitämässä juhlien avauspuhetta 150 000 voimistelijalle.
Oik.: Miesten yhteisnäytös, johon osallistui 42 000 voimistelijaa.
Oik. ymp.: Juhlien tyylikäs yleismerkki.

taisteluluontoista liikettä elimistölle, joskaan sen fysiologinen vaikutus ei ole kyllin suuri.

Maanpuolustukselle tärkeimpänä urheilumuotona pidän hiihtoa, toiselle sijalle asetan nyrkkeilyn, uinnin, pesäpalloilun ja yleisurheilun ja kolmannelle jalkapalloilun, jääpalloilun ja painin.

Vielä eräänä tärkeänä näkökohtana, jonka perusteella voidaan eri urheilumuotoja verrata toisiinsa, on pidettävä *virkistys- ja huvinäkökohtaa.*

On turha uskotella itselleen tai muille, että ihmiset urheilevat vain terveyttään hoitaakseen tai luonnettaan kasvattaakseen tai maanpuolustuskuntoisuuttaan kohottaakseen. Ei, ihmisen johdattavat urheilun pariin useimmiten muut seikat. Kilpaurheilijan vie siihen kunnianhimo ja taistelunhalu. Mutta harrastusurheilijaa vetää urheilemisessa puoleensa se, että urheileminen on niin kovin *hauskaa ja mieltä virkistävää.* Mikä sitten urheilussa on niin hauskaa? Perushauskuuden urheilulle antaa *liikunnanilo.* Katsokaapa ihmistä, joka kiiruhtaa juoksujalkaa lähtömerkin antaneeseen raitiotievaunuun, kuinka hän vetää suunsa hymyyn tuntiessaan liikkeittensä kiihtyvän. *Vauhdin* lisääminen kävellessä antaa uutta intoa. Kun reipas kävelykin ja raitiovaunuun hyppääminen vaikuttaa mielenlaadun muuttumisen, niin onko ihme, että niissä *urheilu*muodoissa, joissa esiintyy *suurta vauhtia,* mieli riemastuu ja suorastaan hekumoi vauhdin hurmassa. Olettehan laskeneet suksilla pitkää kiemurtelevaa mäkeä ja olettehan tunteneet tuulen viiman kasvoissanne, veden kihahtavan silmiinne ja mäenlaskun tuottaman kokonaisnautinnon sisimmässänne selviytyessänne lopulta kunnialla alas. *Vauhti viehättää.* Sen todistaa hiihtäjän lisäksi juoksija, pyöräilijä, autoilija ja monen muun urheilumuodon harjoittaja.

»*Vaihtelu virkistää*» kuuluu vanha sananparsi. Urheiluun se sopii mitä parhaiten. Urheilu on tosiaankin hyvää vaihtelua jokapäiväisen aherruksen ohella. Urheilussa me uhmaamme elämän sovinnaisuuksia. Kuinka suuresti nauttiikaan kansakoulunopettajatar urheilukursseilla saadessaan heittää vakavan ja teeskennellyn ulkomuotonsa nurkkaan, kuoriessaan päältään hameensa ja hattunsa ja korkokenkänsä ja vetäessään niiden sijaan yllensä lyhyet urheiluhousut ja hihattoman paidan. Vaihtelu virkistää hiihtäjää hänen samoillessaan talvisissa metsissä ja saadessaan näköpiiriinsä aina uusia ja uusia maisemia. Vaihtelua on sekin, kun siirtyy kirjoituspöytänsä äärestä nyrkkeilyotteluun. On vaihtelun iloa saada välistä ruumiillisiakin iskuja ja myöskin niitä antaa, ilman että viranomaiset käyvät väliin. Vaihtelusta käy sekin, että kävelyn sijasta saa yht'äkkiä ryhtyä potkimaan jalkapalloa, ja aikamoisen vaihtelun antaa elimistölle, kun helteisenä kesäpäivänä paiskautuu viileään veteen. Ei ole ihme, vaikka kirkaisu pääsisikin tahtomattaan muiltakin kuin tyttölapsilta. Mitä äkillisempiä ovat ruumiin ja hengentilojen miellyttävät vaihtelut, sitä suuremman ilon ne ilmoille saattavat.

Mikä urheilussa vielä huvittaa ja viehättää? Ihminen kokee silloin välittömimmän ilonsa, kun hän saa sydämensä pohjasta nauraa toisen *hullunkuriselle vahingolle.* Tuottaapa aikamoisen mielenvirkistyksen nähdä naapurinsa lentävän päistikkaa kovassa vauhdissa paksuun lumeen ja myllertävän sieltä silmät ja korvat lumisina ylös. Harhaiskut nyrkkeilyssä huvittavat yleisöä, kun ne toistuvat usein. Puijaukset pallopeleissä tuottavat hilpeyttä.

Urheilun suurimpia henkisiä virkistyspuolia on *vapaudentunne.* Se se vasta riemastuttaa mieltä. Mikä ilo onkaan päästä irti ikävistä ihmisistä, ahtaista vaatteista, painostavasta ilmasta, tapojen muodollisuuksista, ainaisista huolista ja harmeista. Urheileminen on monelle kuin *lauantai-ilta,* jolloin viikon työ on päättynyt ja tunne ja tietoisuus seuraavasta, *vapaasta* päivästä täyttää mielen. Vapauden tunteen ravitsemina me nousemme kesäisin pyörän selkään ja annamme maantien vetää puoleensa. Rajattomat ja viitoittamattomat metsät ovat hiihtäjän vapauden kaipuun kohteena. Myrskyävä ulappa, vapaasti loiskahtelevat laineet vapauttavat sielun kehyksistään.

Kuten nähdään tuottavat eri urheilumuodot ja lajit eri tilanteineen mieleen monella tavalla virkeyttä ja huvia urheilijalle. Mutta mikä urheilumuoto tässä suhteessa olisi asetettava etusijalle. Mielestäni sellaisia ovat: *hiihto talvella ja uinti kesällä.* Onhan pallopeleilläkin oma omintakeinen virkistyksellinen viehätyksensä, mutta kuitenkin rajoitetummassa määrin kuin kahdella ensiksimainitulla. Tarkkoja rajoja emme voi vetää tässäkään suhteessa, sillä yksi riemastuttaa yhtä enemmän kuin toista ja päinvastoin. Mikä onnellinen asiaintila! Muutenhan me olisimme kaikki samanlaisia ja meillä kaikilla olisi kenties samat urheiluharrastukset ja silloin varmasti olisimme jo toistemme tiellä.

Nyt pitäisi sitten päätökseksi tehdä lopputili esittämästäni eri urheilumuotojen vertailusta. Mikä on siis parhain ja suositeltavin urheilumuoto meille suomalaisille. Kun laskemme pisteet edellämainituista eri näkökohdista ja niiden osista, saamme suurimman pistemäärän eli 15 pistettä *hiihdolle,* toiselle sijalle tulee *uinti* 12 pisteellä, kolmannelle yleisurheilu ja pesäpalloilu 11 pist., 4) jalka- ja jääpalloilu 10 pist., 5) nyrkkeily 9 ja 6) paini 6 pisteellä.

Mainittu järjestys ja pistemäärät voidaan tietysti saada toisenlaisiksi mikäli käytetään toisenlaisia perusteita. Mutta otettuna huomioon urheilumuotojen terveydelliset, fysiologiset, kasvatukselliset, yhteiskunnalliset, maanpuolustukselliset ja virkistysnäkökohdat on mielestäni sanottu järjestys oikeudenmukainen.

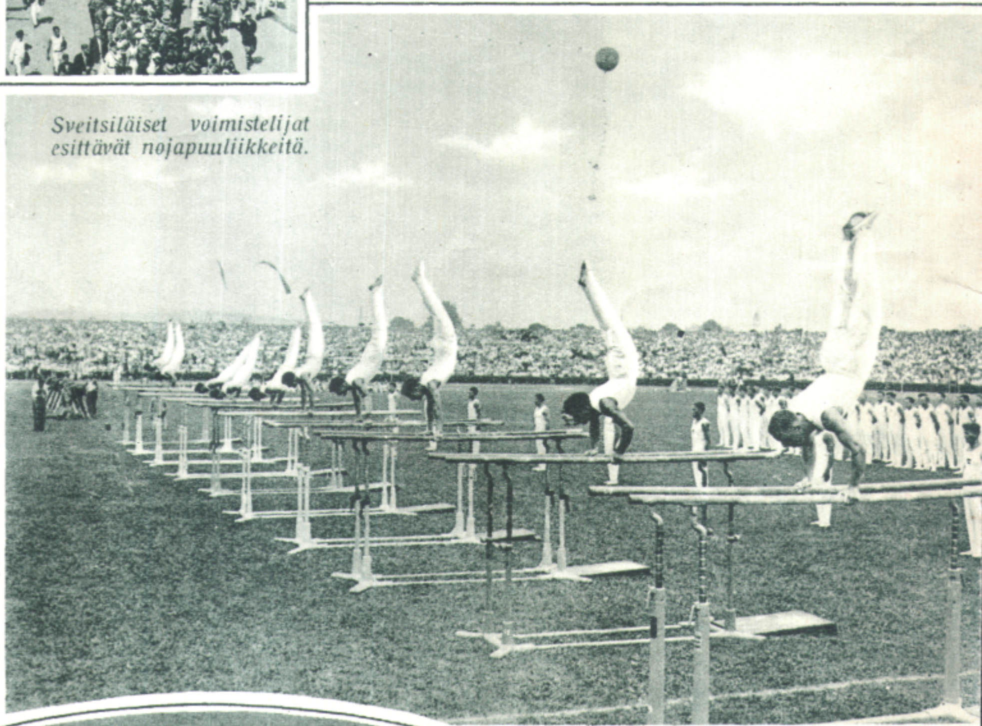
Yllä: Osa juhlakulkueen lippumerestä, jossa oli 5000 eri lippua.

Kesk.: Voimistelupaikalle rakennettu valtava juhlatorni.

Vas.: Juhlia mainostava valokuvattu postikortti.

Erään yhdistyksen rakentama helppo, mutta vaikuttava pyramiidi.

Sveitsiläiset voimistelijat esittävät nojapuuliikkeitä.

Hannoverilaisen Loges-koulun näytösjuokkue esittämässä kuorotanssia.

Metsolan laulu.

(Säv. A. Andressen.)

Sä kuuletko kuisketta sykkällevää?
Se suurta on metsän talkaa.
Se kutsuu niin raikkaana metsästäjää,
kun torvet sen holveissa raikaa.
Sä kuuletko kuinka sen hongikot soi
ja lintujen laulut ne helää?
Sen kauneus kulkijan vangita voi,
sen helmassa onni on elää.

Niin suuri ja kiehtova metsola on,
sen henki on raitis ja vapaa.
Sen tenho, sen rauha on rikkumaton,
sen hartiat taivasta tapaa.
Mä kaipaan sen vilpeään siimeksehen,
ja sinne mun lauluni kantaa.
Se intoa, toiveita ystävien
ja uskoa uljuutta antaa.

Reino Hirviseppä.

Ensimmäiset yksinomaan naisten yleisurheilukilpailut, jotka samalla olivat kansainväliset, järjesti H N U 3. 8. Eläintarhan kentällä. Kilpailuissa oli runsaasti osanottajia, monta kireää kamppailua ja vähän yleisöä. Yllä 60 m juoksun loppukilpailu, jonka voittaja, neiti Halttu Oulusta, voitti myös keihäänheiton ja pituushypyn.

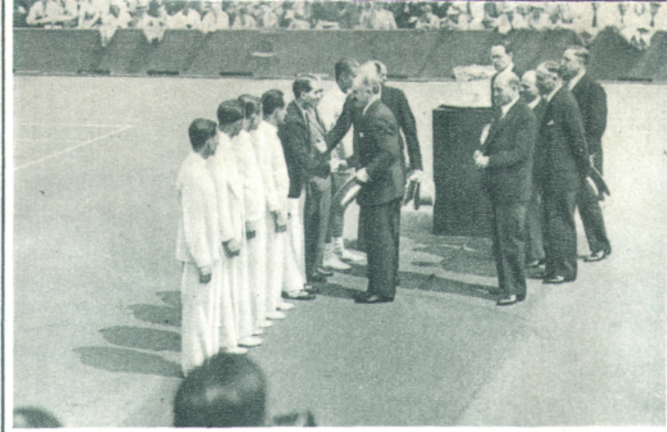
Neiti Irja Lipasti voitti korkeushypyn suoriutuen 145 cm:stä, vaikka oli juuri juossut 200 mn alkukilpailun. Hän voitti myös kuulantyönnön ja 200 mn juoksun.

Viime kuun lopulla vieraili Helsingissä saksalainen torpedovenelaivue, jonka miehistö esitti Pallokentällä käsipalloa ja pelasi jalkapallo-ottelun R T I:n joukkuetta vastaan.

Helsingissä vieraillut wieniläinen ammattilaisjalkapallojoukkue »Libertas», joka esitti tyypillisen kaunista lyhytsyöttöpeliä, mutta hävisi yhdistetylle Helsingin joukkueelle.

Davis Cup ottelusta Ranska—Englanti. Ranskan presidentti kättelee osanottajia ennen kilpailun alkua. Tilanne osoittaa sitä, kuinka suuri merkitys näissä maissa ja varsinkin ylhäisöpiireissä annetaan tennispelille ja näille maailmanmestaruuskilpailuille.

Berliiniläinen kuvanveistäjä Walter E. Lemcke viimeistelemässä v. 1936 olympialaisten symboliksi hyväksytyn kellon mallia.

KUVAPALVELUKSESTAMME

huomautamme vielä arv. lukijoillemme. Urheilijassa julkaistuja, numeroituja kuvia saa tilata Urheilijan toimituksesta, os. Helsinki, Tunturikatu 12. A. 7 mainitsemalla se lehtemme numero, jossa haluttu kuva on julkaistu, ja kuvan kulmassa oleva numero. Kuvat toimitetaan koossa 13×18 cm ja maksavat ne 10:— mk kpl. Maksu kuvista on liitettävä tilauksen mukaan.

URHEILIJAN TOIMITUS: Päätoimittaja Arvo Vartia, os. Hki, Ruusulank. 14., puh. 44 064. Maisteri Lauri Pihkala, os. Hki, Turuntie 35 B, puh. 44 532. Toimitussihteeri T. I. Sorjonen, os. Hki, Tunturik. 12. A, puh. 45 061.

Naiset saaneet oman urheilukirjansa.

»Näinä päivinä on kauppaan ilmestynyt SNLL:n toimesta ja WSOY:n kustantamana

"NAISEN URHEILUKIRJA".

Tuontapaista teosta on jo kauan kaivattu, ja toimittajien hanketta on pidettävä sangen tervetulleena osoituksena siitä, että naistenkin annetaan jo vapaasti urheilla, jopa heitä pyritään neuvomaan, miten parhaiten saattaisivat edistyä.

»Naisten Urheilukirjaan» on koottu hyvin harkitusti eri aloja käsittäviä kirjoituksia useilta päteviltä urheiluhenkilöiltä. Sisältö on seuraava:

Urheilutieteellisiä näkökohtia, *Kaarina Kari;* Eri urheiluista naisen liikuntatarpeen tyydyttäjänä, *Lauri Pihkala;* Valmennuksen suuntaviivoja, *Lauri Pihkala;* Kävelystä ja jalkamatkoista, *Esteri Kiljunen;* Pyöräilyretket, *Irja Vesterä;* Melonnasta, *Elli Karvinen;* Uinti, *Helvi Janhunen;* Hiihto, *Anna Lehtonen;* Kaunoluistelu, *Liisa Nylund;* Juoksut ja heitot, *Väinö Teivaala;* Hypyt, *Aino Kukkola;* Pallonheitot, *Fanny Savolainen;* Pallonlyönnin tekniikkaa, *Elli Karvinen.*

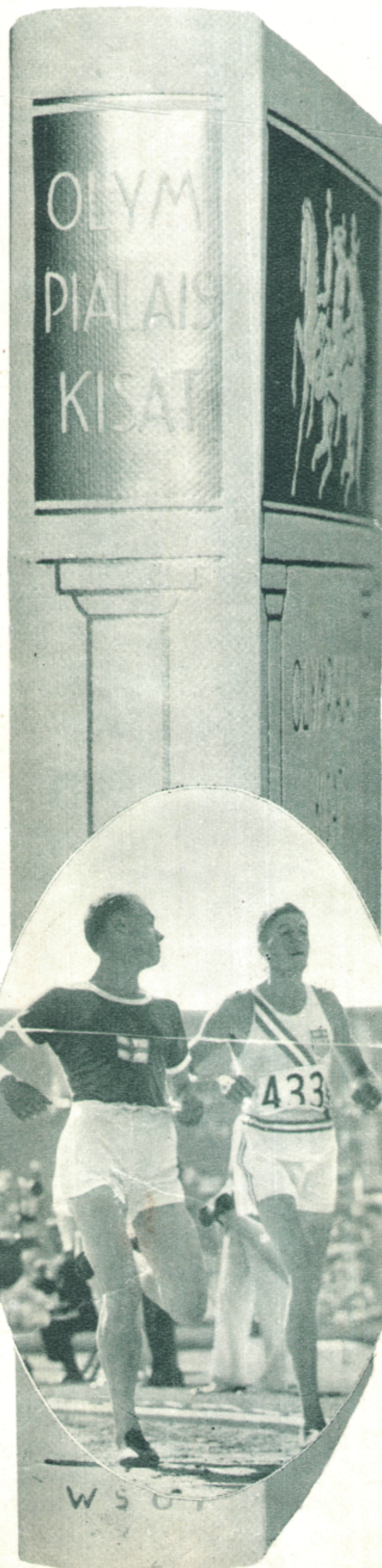
Kirjoitukset siis käsittävät monenlaisia urheilualoja, joten teos on koetettu saada niin valaisevaksi kuin suinkin. Urheilevat naisemme oppivat siitä varmasti paljon, josta aikaisemmin eivät ole olleet tietoisia, ja hyödyllisiä neuvoja kenelle tahansa tarjoaa kirja runsaasti. Varsinkin hiihto- ja uintiosastosta keksii paljon uutta. Kaarina Karin ansioitunut alkuartikkeli, jossa hän käsittelee liikunnan vaikutusta naisen elimistään, on tällaisessa teoksessa täysin paikallaan, samaten ovat Pihkalan kirjoitukset jonkinlaisina pohjimmaisina osviittoina hyvin täyspainoiset.

Yleisenä naisten urheilukirjana teos erinomaisesti puolustaa paikkaansa liikuntakasvatuskirjallisuudessamme.» (Suomen Urheilulehdessä *Harry Ekqvist.)*

150 sivua ja 86 kuvaa. Hinta 25:—.

Koko Euroopan urhei... tuneet suomalaiseen ...

OLYMPIALAISKISAT
LOS ANGELESISSA-LAKE PLACIDISSA

Lukekaa, mitä puolalainen, unkarilainen, saksalainen, ruotsalainen ja norjalainen kirjoittavat siitä:

»Przegelad Sportowy» (Varsova):

»Monumenttaalinen teos, jota täytyy ihailla ... Ihanan tarkka ja uskollinen aikakirja Olympialaisten kisojen kulusta. Jokaisen kilpailijan joka askel saa kuvauksensa, ei ainoakaan tapaus jää huomaamatta.

»Olympialaisten mestarien kuvagalleria puhuu vastaamme sadoista ihanista syväpainokuvista. Kuvasto on arvaamattoman kallisarvoinen arkisto näille kisoille.

»Sen maan, joka on pystynyt aikaansaamaan tällaisen teoksen, täytyy ymmärtää, arvossapitää ja rakastaa urheilua.

»Ja myöskin voittaa.»

Tri Vadás »Nemzeti Sportissa» (Budapest):

»Ihmeen kaunis kirja ... Sen rikas valokuva-aineisto on arvokas voitto maailman urheilukirjallisuudelle.»

»Telegraphische Unionin» urheiluosaston päätoimittaja *R. Naumann* (Berlin):

»Suomen kaunis Olympialaiskirja on todellakin paras, mitä Los Angelesin kisoista tähän saakka on ilmestynyt. — Ennen kaikkea sen kuvat ovat erinomaiset.»

»Dagens Nyheterin» tunnettu *»Mr Jones»* (Tukholma):

»Kaunis kirja, rikkaasti kuvitettu ja Suomen parhaiden kynien kirjoittama, josta voi onnitella Suomen urheilukirjallisuutta.»

»Dagbladetin» urheilutoimittaja *Jörgen Juve* (Oslo):

»Suomi saa ensisijassa kiittää urheilijoitaan siitä, että sen nimi tänä päivänä lentää yli maailman. Suomalaisten Olympialaiskirja, jo 4:s järjestyksessä, on täynnä hyvin osattuja kuvia ja se on kaunis muisto suomalaisten urheilijain etevistä saavutuksista 1932.»

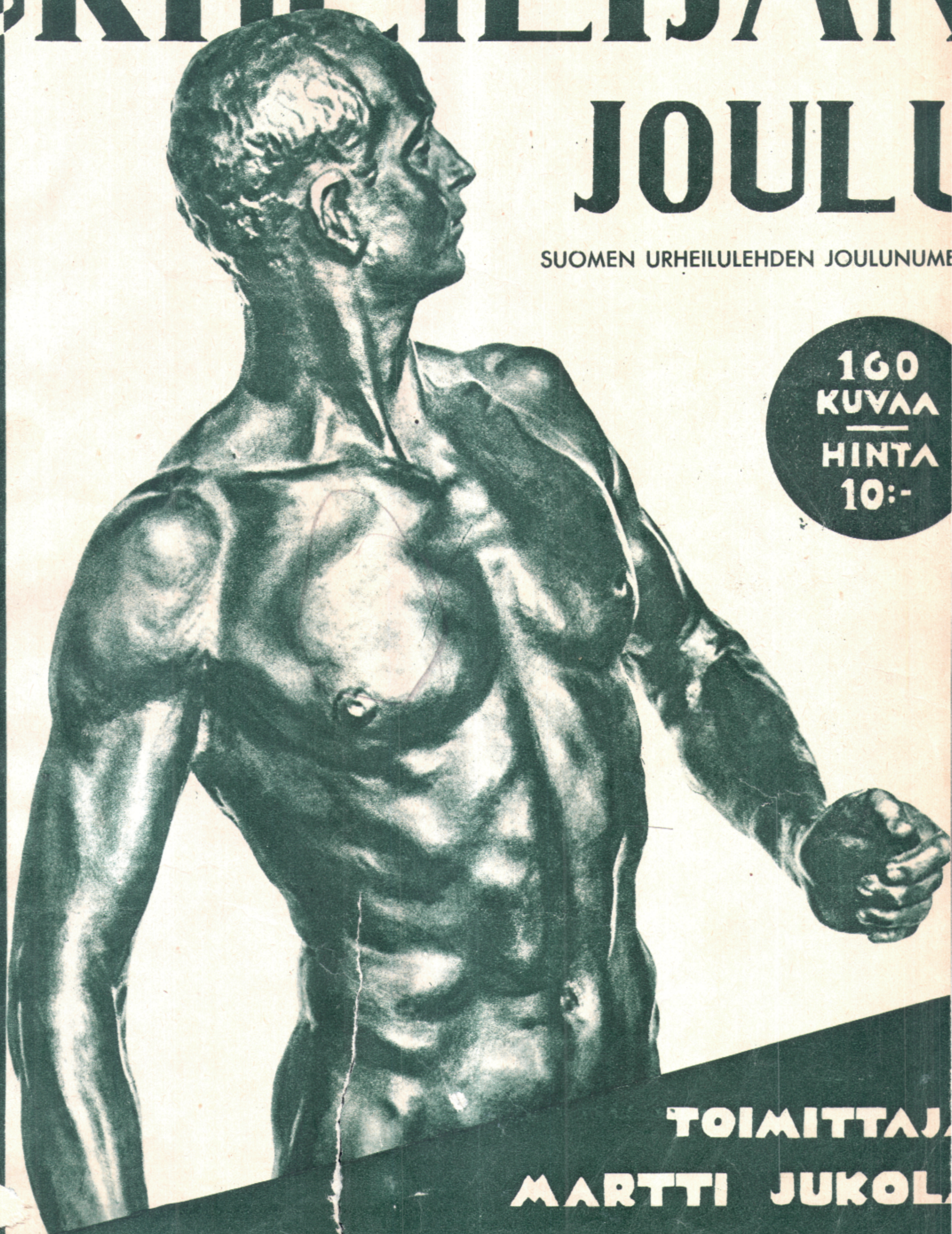
---

448 suurta sivua, 300 syväpainokuvaa.

Valkokultaisissa kangaskansissa 100:—, nahkaselk, loistokansissa 130:— (nid. 70:—), mukavin kuukausimaksuinkin.

URHEILIJAN

JOULU

SUOMEN URHEILULEHDEN JOULUNUME

160 KUVAA — HINTA 10:-

TOIMITTAJA
MARTTI JUKOLA

näön ja kuulon juhla
KULTA KALAT
RUBY KEELER
JOAN BLONDELL
DICK POWELL
GINGER ROGERS
ALINE Mac MAHON
WARREN WILLIAM
GUY KIBBEE
Ohjaus: MERVYN LE ROY
Hupaisa kertomus neljästä tarmokkaasta tytöstä, jotka päättivät ottaa selvää kahden miehen »kultakannasta» ja voittivat enemmän kuin mitä olivat uneksineetkaan.
ENSI ILTA
Kolmessa teatterissa TOISENA JOULUPÄIVÄNÄ
KINO-PALATSI — ASTORIA — TÄHTI

URHEILIJAN JOULU

v. 1933

SUKSEN LATU.

Lumen pehmeä, puhdas metsämaa;
ei hiiskahdusta, ei ääntä lain.
Latu suksen yksin yössä vain
yli tähtien paisteen vaeltaa.
Ken tohtisi häiritä kulkijaa?

Mäen korkean huipulle kiipeää
ylös uljas hiihtäjä. Taivas tuo
kuin majan katos levon, suojan suo.
Latu suksen, hankien hauras tie,
kuun alla kuutamouneen vie.

Latu laaksoon jyrkännettä päin
alas syöksyy, sauvain sommat soi;
yli hankien sävel kipunoi,
lumi lentää otsaa viilentäin.
Hyv' on olla yössä yksin näin.

Joku aina hiihtää, jälki jää.
Mäet, kukkulat suksi sivuuttaa.
Yli tähtien paisteen vaeltaa
niin monta, monta hiihtäjää.
Latu — sanaton laulu — kimmeltää.

Antero Rajanto.

HIIHTÄJÄN RIEMUISTA ja NAUTINNOISTA.

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti *TOIVO ARO.*

Hannes Kolehmainen kyllä tietää, mitä salattuja aarteita on talvisessa maastossa.

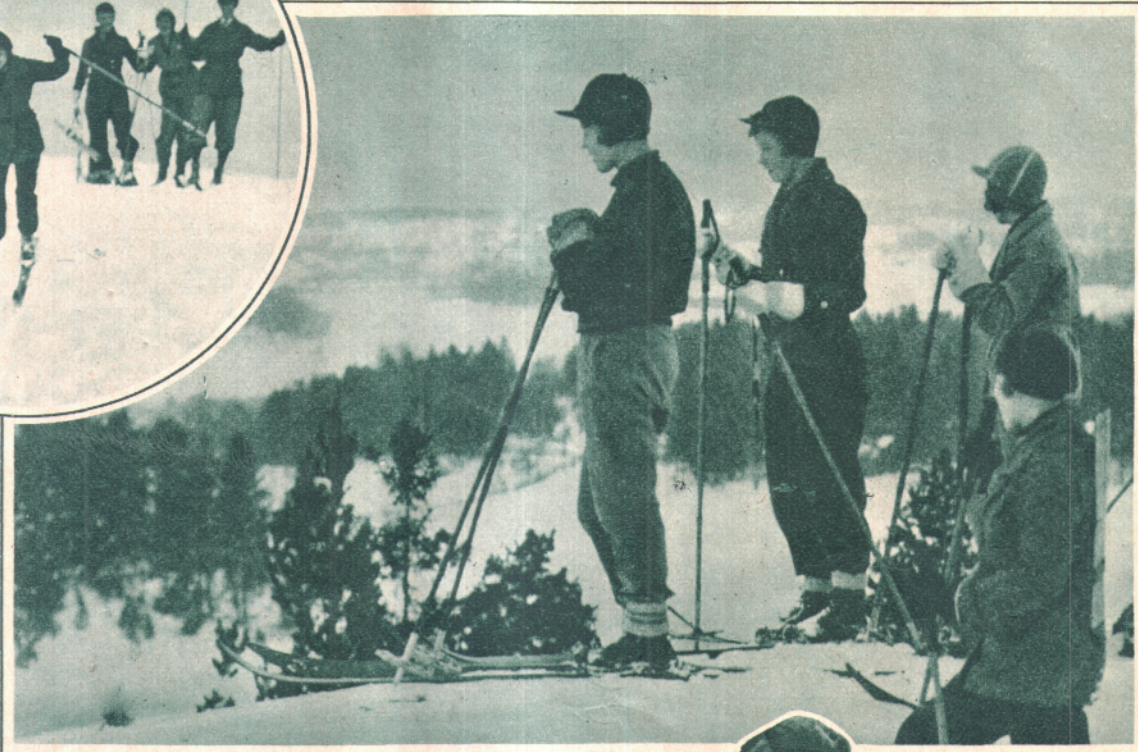
Lunta sataa: Mikä sydäntä sykähdyttävä huudahdus pohjolan poikien ja tyttöjen kuulla syksyllä lokaisen sadekauden päättyessä. Se on yhtä riemastuttava ja panee mielen ailahtelemaan aivan kuin keväällä ensimmäisen leivon liverrys. Se lupaa talventuloa, lunta ja valoa ja talven riemuja. Talvi ei pohjolan asukkaille ole mikään horrosaika, vaan päinvastoin mitä vilkkaimman toiminnan aika. Siksi ensi lumi on kuin ihana lupaus, hartaan odotuksen täyttymys. Se herättää iloisia, suorastaan mieltä hurmaavia mielikuvia, eikä vain lasten ja nuorison, vaan myös vanhemmankin väen mielissä.

Tulee mieleen ihanat alkutalven hämyhetket pehmeään, upottavaan lumeen peittyneessä metsässä, jossa humisee harras hiljaisuus kuin suuressa temppelin pylväistössä. Koko luonto on kuin lumottu. Se on vaipunut uneen, mutta ei suinkaan ole kuollut. Mikä onkaan kaupungin hälinästä lähteneen mielelle rauhoittavampaa ja virkistävämpää kuin hiihtely tässä pyhätössä. Siellä vallitseva sunnuntairauha täyttää mielen hartaudella ja vapauttaa ajatuksen arkihuolista. Kotiin palattua tuntuu vielä kuin olisi käynyt kirkossa.

Mielikuva vaihtuu. Muistuu mieleen tammi—helmikuun kirkkaat pakkaset. Niitä ajatellessa käy suorastaan sääliksi sellaiset, jotka silloin kylmää peläten värjöttävät ummehtuneissa huoneissaan siksi, että eivät ole päässeet kokemaan sitä riemua, jota hiihtäjä tuntee sujutellessaan suksiaan yli hohtavien hankien auringonpaisteessa huurteisena kimaltelevaan metsään. Ei ole haittaa pakkasesta. Kyllä hiihtäjä lämpimänsä löytää. Metsässä on tyyntä. Lumi on luistavaa ja hanki kantaa. On silloin hauska tasketella valmista, tuttua latua, mutta mikään ei myöskään estä hiihtäjää suuntaamasta kulkuaan omia teitään. Tuossa avautuu auringonpaisteessa hohtava kumpu. Suksi painaa kauniin ladun sen koskematto-

»Vielä suuremmaksi kasvaa hiihtämisen nautinto, kun sen saa jakaa ystävien kanssa. — Hiihtoretki: Mitä ihania muistokuvia tuokaan tämä sana sielumme silmäin eteen!»

maan hankeen. Harvaa metsää kasvava rinne viettää alas laaksoon. Vauhti kiihtyy. Jännitys kasvaa. Onkohan siellä alhaalla mitään yllätyksiä? Jotkin matalalle painuneet kuusen oksat rajoittavat näköalaa. Mutta ei hätää: Selvä on. Alhaalla aukenee eteen pieni pelto. Lumi on täyttänyt ojat niin, ettei niistä ole haittaa. Sukset vain taipuvat joustavasti ladun painanteissa ja siihen suksen norjaan notkahdukseen yhtyy jalan joustava potkaisu niin sulavasti, että siitä suorastaan nauttii. Kulku on kevyttä. Pellon toisella laidalla houkuttelee uusi mäenrinne ponnistamaan uudelle kukkulalle. Eivät sellaisessa menossa arkihuolet mieltä paina. Maaston vaihtelu pakottaa hiihtäessä pitämään huomion aina vireillä ja milloin hiihtäjä pysähtyy levähtämään, kiinnittää ympäröivän luonnon häikäisevä kauneus hänen huomionsa. Tuossa on lumi muovannut kuusen näreen pieneksi tontuksi ja tuolla se on taivuttanut pitkän hoikan koivunlatvan maahan asti koristaen siten syntyneen kaariportin hauskasti lumiköynnöksillä. Tällaista taidetta ymmärtää jokainen. Se herättää ihastusta ja kohottaa mieltä. Mutta sitä näkemään pääsee tänne luonnon taikalinnaan vain hiihtäjä. Muilta on talven taidenäyttely suljettu.

Hiihtäminen on ihanaa yksinäänkin, mutta vielä suuremmaksi nautinto kasvaa, kun sen saa jakaa ystävien kanssa. Hiihtoretki: Mitä ihania muistokuvia tuokaan tämä sana sielumme silmäin eteen. Pitkä riemuisa retki kevättalven häikäisevillä hangilla ystävien seurassa. Kilpapyrähdyksiä, huimapäistä mäenlaskua kuperkeikkoineen, lepohetkiä eväskontin ympärillä ja viimein kotiinpaluu lopen väsyneenä, mutta virkistyneenä. Mikä ihana raukeus suonissa soutaa, kun pitkän retken jälkeen on kylpenyt ja kuiviin vaatteisiin pukeuduttuaan syönyt. Kelpaapa silloin kellistyä hetkeksi muistelemaan retken riemuja.

Niin, tällaisia muistoja tuo ja tällaisia riemuja lupaa ensi lumi. Kohta se tulee ja sitten tulee talvi ja talven riemut. Valmistautukaamme niitä vastaanottamaan. Pankaamme ajoissa hiihtotamineemme kuntoon.

SIGARD VESTAD, Holmenkollenin hiihdon ylivoimainen voittaja viime talvena.

ÄLKÄÄ TUOMITKO, VAAN PÄÄSTÄKÄÄ MEITÄ PAHASTA!

Seuraavan tässä suomeksi julkaistun kirjoituksen nykytärkeästä amatöörikysymyksestä on tri Martti Jukola pyynnöstä kirjoittanut NANA:lle (North American Newspaper Alliance'lle, joka edustaa 90 eri sanomalehteä).

Suomen Urheiluliiton puheenjohtaja, hallitussihteeri Urho Kekkonen ja Englannin Urheiluliiton sihteeri Douglas Lowe keskustelevat Eläintarhan kentällä brittiläiskilpailujen aikana.

JULES LADOUMÉQUE, jonka nimi viime kesän aikana oli enemmän kansan huulilla kuin koskaan ennen.

Yli kymmenen vuotta on kansainvälisessä urheiluelämässä jatkunut eräs järjestelmä, joka ei löydä tukea IAAF:n eikä sen jäsenliittojen säännöissä. Päinvastoin se on jyrkässä ristiriidassa pykälien kanssa.

Kysymys koskee kilpailukorvauksia, joita amatööriurheilija ei saisi ottaa muuta kuin sääntöjen määräämän piletin hinnan ja punnan päiväitä ylläpitoon.

Siitä ajasta, jolloin englantilaisen ylimystöluokan herrat sanelivat nämä säännöt, on tilanne paljon muuttunut. Urheilu ei ole enää vain perityillä varoilla elävän luokan ajankulutusta, vaan siitä on tullut jokaisen työtä tekevän ja työstään elävän ihmisen välttämätön elämänvoiman uudistaja.

Kun laajat kansankerrokset oli saatu innostumaan maalle ja yhteiskunnalle mitä myönteisimpään urheiluharrastukseen, oli siitä seurauksena kilpailujen kiristyminen. Ne urheilijat, joiden ei tarvinnut elää kättensä työllä, saattoivat harjoitella niin paljon, että pysyivät ensimmäisinä. Mutta pian huomattiin paljon parempia luontaisia edellytyksiä ruumiillista työtä tekevän kansanaineksen keskuudessa. Kun seurojen, liittojen ja maiden välinen kilvoittelu tuloksista tuli yhä ajankohtaisemmaksi, tarvittiin tervettä ja voimakasta urheilija-ainesta. Näin kääntyivät katseet joutilaina elävistä herraspojista sellaisiin lahjakkaisiin nuorukaisiin, joilla ei ollut työpäivän ohessa aikaa harjoitella tarpeeksi. Heille koetettiin hankkia kevyempää tointa ja ennenkaikkea lyhyempää työpäivää.

Se oli ensimmäinen askel amatöörisääntöjen ohi.

Mutta lahjakkaita nuorukaisia ilmestyi yhä enemmän urheilun levenemisen mukana. Heille ei riittänyt sopivia toimipaikkoja. Heidän piti pian saada kovaa rahaa elääkseen, jos he tahtoivat hiukan vähentää raskasta, ruumiillista työtä ja saada tilaisuutta urheilun harjoittamiseen kuten muutkin IAAF:n sääntöjen edellyttämät »amatöörit». Kun he huomasivat, että seurat tarvitsivat heitä kil-

Vas.: KALEVI KOTKAS, joka viime kesänä oli elämänsä kunnossa. Kiekossa hän heitti Suomen ennätyksen 49,64 ja hyppäsi korkeudessa oman ennätyksensä — tasan oman pituutensa — 194 sm.

Oik.: ENSIO NUPPOLA, voimakasharteinen, uljas pikajuoksijatyyppi, joka sai 100 m:llä vuoden parhaan ajan 10,6 sek.

Martti Alarotu kehittyi viime kesänä Euroopan ja maailman valioluokkaan tuloksellaan 15.75 m. Kuvassamme olympialaisvalmentaja Hugo Lahtinen opettaa Alarodulle kuulantyönnön vauhtitekniikkaa Oriveden leirillä 1932.

Oik.: Risto Kuntsi ,joka »pahana unena» seurasi Alarotua koko kesän. Paras tulos 15.57 m.

Ylh. keskellä: Gustaf Alfonso Koutonen, joka alkoi hätyytellä Villen ennätystä komealla tuloksella 53.55 — toiseksi paras maailmassa viime kesänä.

Oik.: Olympialaisten pronssimitalimies Finlay, jolle hänen vieressään seisova Sjöstedt hävisi englantilaiskilpailuissa vain kielen mitan. Molempien aika oli 14.9. Benkun rinnassa uuden seuransa H:gin Poliisivoimailijoiden merkki.

pailujensa onnistumiseksi, pyysivät he osanotostaan pientä korvausta — ja saivat. Seuran olisi tuollaisen pyynnön johdosta ollut ilmoitettava mies »ammattilaiseksi», mutta se ansaitsi miehellä ja jätti asian sikseen.

Se oli toinen askel amatöörisääntöjen ohi.

Olympialaiskisat ja maaottelut tulivat pian kansakuntien kunnian kysymyksiksi. Urheilijat oli niihin saatava hyvään kuntoon. Heidät vietiin erilaisille valmennusleireille viimeisteltäviksi. Toisissa maissa liitot kääntyivät työnantajien puoleen pyytäen palkallista valmennuslomaa miehille. Toisissa taas itse maksoivat heidän ja heidän perheittensä ylläpidon leiriaikana. Sama juttu. IAAF:n säännöt kieltävät korvauksen menetetystä työajasta. Niiden mukaan sopii urheilla ja kilpailla vain sellaisten, jotka eivät tee työtä.

Se oli kolmas askel amatöörisääntöjen ohi.

Mutta sitten tuli neljäs askel, joka kiristi tilanteen nykyiseen räjähtämispisteeseen.

Seurojen oli saatava kilpailuistaan tuloja voidakseen työskennellä nuorison kasvattamiseksi. Niiden piti saada yleisöä kentälle. Yleisö oli tullut vaativaksi. Se tahtoi joka kerran nähdä parasta. Niin syntyi seurojen kesken huutokauppa huippumiehistä. Tarjoukset nousivat. Urheilijat nostivat rahaa, seurat saivat rahaa, yleisö sai hyviä kilpailuja, urheilukasvatuksen mahdollisuudet laajenivat, koko maa sai hyviä urheilijoita ja nuoriso suuria esikuvia. »Oikein tai väärin, maani puolesta!»

Oo-kay!

IAAF:n amatöörisääntöjä ei ajatellut kukaan.

Ennenkuin heräsi keltainen kateus, joka salajuonilla järjesti eräiden maiden parhaita urheilijoita pois »kunniallisten amatöörien» kirjoista. Nuo umpimähkäisiltä vaikuttavat, mutta tarkoitetut iskut herättivät pahaa verta IAAF:ää kohtaan. Nousi huutoja: Miksi ei samalla eroteta kaikkia! Miksi ei väljennetä koko järjestelmää? Yksi hirtetään ja tuhat kulkee vapaana!

IAAF:n jäsenliitot ovat joutuneet kiperään asemaan. Jokainen tietää pelaavansa väärillä korteilla, mutta kukaan ei uskalla ensimmäisenä sanoa totuutta. Kaiken on annettava mennä läpi sormien ja näyteltävä perin hämmästynyttä ilmettä, jos joku lyö pöytään mustaa valkoisella.

Liitot itse karttavat tekemästä sitoumuksia. Seurat ja urheilijat eivät liioin niitä mielellään tee. Se on luonut erikoisen, irrallisen manageri-kunnan, jonka kautta paperit kulkevat. Tämä piirre on tuonut mukaan tietyn omanvoiton-tavoittelun, joka on saanut vallan huonommassa manageri-aineksessa. Toisissa maissa onnistuvat mainiosti »aatteelliset managerit» (vrt. »kinnasklubit») ja heidän toiminnastaan on maan urheilu saanut suurta hyötyä. Toisissa taas »business-managerit» epäonnistuvat ja joutuvat joskus käpälautaan.

Summa summarum:

Amatöörisäännöt ovat nykyhetkellä kuin epäonnistunut kieltolaki, joka ei vastaa yleistä oikeustajuntaa, jota julkisesti rikotaan, jolle hymyillään sekä lainvalvojien että lainnoudattajien taholta, mutta joka pakottaa naurettaviin tuomioihin »virallisesti» ilmitulleissa tapauksissa.

Kuinka kauan tällainen saa jatkua? Mitä se vaikuttaa sellaisten sääntöjen kanssa kosketuksiin joutuvan nuorison moraalissa ja rehellisyyskäsityksissä?

Siihen seikkaan kiinnitti erikoisesti huomiota se Ranskassa puhjennut IAAF:n vastaliike, jota maan nuorisonkasvattajat ja useat valtiomiehetkin kannattavat:

Urheilevan nuorison nimessä on päästävä toiseen järjestelmään, joka myöntää rehellisesti sopivan korvauksen parhaille yleisön vetonumeroille. Hyvästä urheiluesityksestä palkkion saaminen ei mitenkään voi olla epämoraalisempaa kuin jostakin vastaavan arvoisesta taide-esityksestä, vaikka sen suorittaja ei olisikaan alan varsinainen ammattimies. Sellainen järjestelmä julkisena toimien voisi myöskin paremmin valvoa niihin kohtuuttomuuksiin joutumista, joihin nykyisessä »salakaupassa» monen nuoren urheilijan yhteiskunnallisen tulevaisuuden turmioksi saatetaan mennä.

Maailman voimakkaimmat yleisurheilumaat, Amerikka, Suomi, Saksa, Kanada, Italia jne. voisivat tässä asiassa aloittaa neuvottelut menettelytavoista, joiden avulla nykyinen moraalisesti kestämätön tilanne saataisiin kumotuksi.

NAISTEN URHEILUN UUSI KEVÄT

alkoi pikajuoksun, keihään ja korkeuden merkeissä.

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti toim. siht. *ARVO ALANNE.*

RAILI HALTTU, viime kesän nopein neitosemme. Tulos 100 m:llä 13.1. Piirteiltään puhdastyylistä, voimakasta pohjalaista rotua.

Naisten kilpaurheilu kesti erinomaisen hyvin ensimmäisen kesänsä. Kaikesta huolimatta. Mm. siitä huolimatta, että sangen arvovaltaisella taholla asetuttiin sitä pontevasti vastustamaan, mikä vastustus eri paikkakunnilla »suurten» esimerkkiä noudattaen ilmeni erilaatuisena, missä ivailuna, että urheilevat naiset asettuvat miesten johtamien urheiluseurojen mainosvälineiksi, kun kuulemma muuten ei enää kilpailuihin saada yleisöä — missä taasen peloitteluna ja uhkailuna, väliin tässä onnistuenkin, mutta useimmiten epäonnistuen. En tiedä, ovatko naisurheilun ns. johtavat vastustajat olleet seuraamassa kilpailuja, joissa naisetkin ovat esiintyneet hiilimurskalla tai hyppy- ja heittopaikoilla, mutta jos ovat, täytyy heidän arvatenkin tunnustaa, että suomalainen nainen sopii hänkin urheilukentälle, että, niinkuin alussa sanoin, ensimmäinen kesä meni hyvin ja että tie Berliiniin on pohjattu ja kestää varmaankin hyvin naistemme astua.

Kieltämättä naisurheilun ensimmäinen kesä ei kestä joka suhteessa arvostelua. Onkin parasta tämänkin kirjoituksen puitteissa tuoda esille myönnytys, että luonnollisesti vielä löyty

Vasemmalla istumassa Irja Lipasti. Hänestä oikealle Oulun Pyrinnön ensi kesän ennätysjoukkue (Raili Halttu, Ilta Tolonen, Hebe v. Schantz ja Sirkka Calamnius), kuten tyttöjen manageri ja kirjoittajamme »Ala» (takana) arvelee.

naiskilpaurheilussamme »heikkoja kohtia». Epäilemättähän oli sinne kilpaurheilijattarien joukkoon eksynyt jokunen, jolla pääasia oli näyttää kaunisväristä verryttelypukuaan tai joka muuten tiesi esiintyvänsä edukseen urheilutamineissa. No, kyllä sellaisista päästään erilleen ajan mittaan. Ja tietysti oli joukossa vielä tällä kertaa paljonkin sellaisia, joilla ei ollut juuri minkään vertaa aavistusta asianomaisesta urheilulajista, eihän yksin harrastus mitenkään riitä, mutta tämäkin puoli kyllä järjestyy sekin. Vain harvoilla oli takana jonkinkaanlainen valmennus, mutta hepä erottautuivatkin joukosta, ja hehän muodostavat juuri sen naisurheilumme kantajoukon, jolle tulevien urheilijattarien on syytä olla iäti kiitollisia, he, jotka uhmaten ennakkoluuloja ja pahansuopeutta ovat näille avanneet tien, nämä Irja Lipastit, Raili Haltut, Lempi Sarkamat, Anna-Liisa Juslinit ym. Että suomalainen nainen on yhtä sopiva kilparadalle kuin hänen miehinen toverinsa, sen on mennyt kesä kyennyt osoittamaan, vieläpä senkin, että hänellä on runsaasti ominaisuuksia, joita paitsi moni hänen ulkomainen kanssasisarensa saa olla. Suomalaisella naisella on urheilukentälläkin suomalainen sisunsa — luulenpa, että se on pian herkemmässä kuin miehillä ja helpommin tavattavissa kuin heillä — missään tapauksessa meidän ei tarvitse pelätä, ettei suomalainen nainen osaisi ottaa vastaan voittoa tai tappiota niinkuin asiaan kuuluu.

Naisten nopein viestinjoukkue 4 × 100 m:llä oli viime kesänä Turun Riennolla. 10 v. sitten hallitsi markkinoita naisten viesteissä Turun Urheiluliitto. V a s.: Salme Saari, Lemmitty Perko, Kerttu Vanhanen ja Eila Nuotio.

Kuluneena kesänä ei naisurheilua vielä oltu virallisesti otettu Suomen Urheiluliiton ohjelmaan, mutta siitä huolimatta lukuisat liiton seurat alkoivat sitä harrastaa perustaen useat erikoiset naisjaostonsa, järjestäen naisille jäsentenvälisiä kilpailuja ja liittäen yleisten kilpailujensa ohjelmaan muutaman naisten lajin, tavallisesti joko 60 tai 100 metrin juoksun, harvoissa tapauksissa useampia lajeja. Pääkaupungissa kehitettiin asiaa pitemmälle. Siellä perustettiin oma seurakin, Helsingin Nais-Urheilijat (HNU), mikä seura sitten järjesti oikein kansainväliset naisten kilpailut, joissa kansainvälisyyttä edusti joukko eestittäriä, ja jotka olivat koonneet omasta maasta siksi edustavan joukon naisurheilijoitamme, että kilpailuja hyvin saattoi pitää naisten epävirallisina mestaruuskilpailuina.

Paitsi näitä HNU:n kilpailuja ei järjestetty muita puhtaita naisten kilpailuja. Edellisten jälkeen Turun Riento sai vieraakseen eestiläisen kilpailijatarjoukkueen ja järjesti myöskin kansainväliset naisten kilpailut, joissa täytelajeina oli — miesten kilpailuja. Sitten oli epälukuinen määrä miesten kilpailuja, joissa täytelajeina oli naisten kilpailuja. Eräitten Helsingissä pidettyjen ja edellä mainittujen kaksien kilpailujen lisäksi ovat parit kilpailut merkittäviä nuoren suomalaisen naisurheilun kannalta: Oulun Pyrinnön syyskisat, joissa ensimmäisen suven kaksi kuuluisinta suomalaista naisurheilijaa kohtasi toisensa: Irja Lipasti, joka otti keihäässä revanshin Helsingin kilpailut voittaneelta Raili Haltulta uudella ennätystuloksella, ja Raili Halttu 100 metrillä korjasi myöskin ennätystulostaan, minkä lisäksi oli jo tarjolla, niinkuin asiaan kuuluu, yllätyskin: Irja Lipasti, korkeushypyn mestarittaremme, sai tunnustaa voittajattarekseen »tuntemattoman» ouluttaren Hebe von Schantzin, sekä Seinäjoen Urheilijain kansalliset kilpailut, joissa Irja Lipasti erottautui korkeushypyssä omalle tasolleen ja jo sangen lähelle yleisempää tasoa.

Ensimmäisen kesän tulostasohan ei yleensä kestä vertailua mannermaan tuloksien kanssa. Mutta kuinkapa muutenkaan voisi olla asianlaita. Eihän vielä voinut puhua varsinaisesta tyyliseikkojen hallitsemisesta. Vaikka jollakin näkyikin jo olevan hajua yksistä jos toisistakin nikseistä, eniten kai niistä oli perillä Irja Lipasti, seinäjokelainen opettajatar, joka jo edelliskesänä oli ollut urheiluopistossa tyylejä tutkimassa, ei voi sanoa, että niillä olisi vielä tuloksia tehtäessä pitkälle menty. Eivät tulekaan siksi nämä viime kesän epäviralliset ennätykset monta viikkoa ensi kesän kilpailukautena elämään, se on varmaa, sillä monissa urheiluseuroissa kautta maan tulevat naisurheilijat olemaan samanlaisen ohjauksen alaisina kuin miehiset kilpailijatoverinsa ja ensi kesänä ilmestyykin radoillemme ja hyppypaikoillemme ja heittoympyröihimme naisia, joilla alkaa jo olla hallussaan tietoa ja taitoa.

*

Voimistelunopettaja IRJA LIPASTI, *joka saavutti viime kesänä parhaat tulokset 200 m:llä, korkeushypyssä, kuulassa ja keihäässä, siis naisten 10-ottelija, jossa Aki Järvisen ja Paavo Yrjölän parhaat lajit näyttävät yhtyneen.*

Raili Halttu voittaa komeasti 100 m:n juoksun OP:n kilpailuissa saavuttaen ajan 13,1.

Kuluneen kesän kaksi huomattavinta nimeä naisurheilijoistamme olivat siis Irja Lipasti, oikea moniottelija, jolla oli jo eräissä kilpailulajeissa, kuten kuulantyönnössä ja korkeushypyssä, oikeantuntoinen ote, ja Raili Halttu, omaa luokkaansa sprintterinä, jolla on varaa parantaa tuloksiaan vielä huomattavasti ja jolla näyttäisi olevan mahdollisuuksia myöskin paitsi keihääseen pituushyppyynkin, jos jalka kestäisi, mutta lienee hänen kohdaltaan viisainta erikoistua pikamatkoihin siinä sivussa ehkä harrastaen keihästä. Näiden kahden lisäksi on sitten vielä runsaasti nimiä, joista saattaa toivoa paljon, ja jotka yhdessä tässä mainittujen kanssa tulevat varmaankin ensi kesänä ottamaan oikein suurrynnistyksen suomalaisen naisurheilun puolesta, sen tunnetuksi tekemiseksi ja sen tason kohottamiseksi. Tämä vaatii myöskin kansainvälistä kosketusta. Saattaa hyvin yhtyä esityksiin, että tulevia maaottelulajeja kiinnilyötäessä olisi pidettävä muistissa naistenkin lajit, varsinkin jos joudumme maaottelusuhteisiin sellaisten maitten kanssa, joitten naisurheilu on korkeammalla tai lähes korkeimmalla kansainvälisellä tasolla.

*

Eräät numerotiedot ensimmäiseltä kesältä lienevät paikallaan urheiluhistorialliselta kannalta ja merkitsevätkin nämä numerot sitä rajaa, jolta ensi keväänä lähdetään kohti kansainvälisiä numeroita.

Suosituimpia lajeja olivat siis, kuten jo mainittu, pikajuoksut ja niistä nimenomaan 60 ja 100 m. HNU:n kilpailujen ohjelmassa oli lisäksi 200 m, joissakin helsinkiläiskilpailuissa 80 m sekä sitten yksissä 100 yardia ennätyksen noteeraamista varten. Nämä lajit tullevat olemaan edelleen naistemme ohjelmassa, lisättynä 80 metrin aitajuoksulla, josta ennustetaan meille kovasti suosittua lajia. Muista lajeista on ollut suosituin korkeushyppy, jonka lisäksi eri kilpailujen ohjelmissa on nähty keihäänheitto, kuulantyöntö, kiekonheitto ja pituushyppy — kaikkia tässä mainittuja lajeja voidaankin pitää kaiketi sopivina jatkuvasti naisurheilijaimme ohjelmaan.

Kun Helsingin Nais-Urheilijat järjestivät monesti mainituiksi tulleet kilpailunsa elokuun 4. p:nä, ei tuloksia oltu juuri tehty

muissa kuin juoksuissa ja korkeushypyssä. Viimeksimainitussa lajissa oli kurikkalainen A. Koskiniemi noteerannut sellaisen kauniin tuloksen kuin 145.5, mutta sprintterit olivat osoittautuneet sangen tasaväkisiksi. 60 m:llä osoittautui Raili Halttu Oulun Pyrinnöstä olevan päätään pitemmällä muita, vaikka joutui tamperelaisen Liisa Salmen kanssa alkuerätulosten perusteella jakamaan ennätysajan. Melkein kuin vahingossa Halttu voitti myöskin keihään, mutta pituushypyssä hän myöskin oli sangen ylivoimainen. Irja Lipasti kunnostautui samoin hyvin: voitti 200 m, korkeushypyn (suorittaen voittohyppynsä heti edellisen loppukilpailun jälkeen) ja kuulantyönnön, viimeksimainitussa lajissa osoittaen paitsi ylivoimaisuutta myöskin vissiä tyylin hallintaa, sekä tuli toiseksi keihäässä. Vain kiekossa voitti eestitär. Voittajatulokset olivat näissä kilpailuissa: 60 m Raili Halttu, Oulun Pyrintö, 8.4, 200 m Irja Lipasti, Seinäjoen Urheilijat, 27.6, 4 × 100 m Turun Riento 54.8, pituushyppy Raili Halttu 482, korkeushyppy Irja Lipasti 145, kuulantyöntö (4 kg) Irja Lipasti 11.78 ja keihäänheitto Raili Halttu 31.52. Kiekossa oli paras suomalainen, toinen, Marjatta Sandell, IK 32, Helsinki, 27.69, voittajan, eestittären Olli Partsin tuloksen ollessa kokonaista 34.17.

Turun Riennon kilpailuista on noteerattava, että järjestävän seuran viestijoukkue juoksi vielä paremmin eli 53.8. Ylläluetteltuja ennätystuloksia paranneltiin kesän kuluessa keihäässä ja korkeushypyssä — 100 m:llä saavutettiin myöskin syyspuolella ennätys.

Ennätykset olisivat siis nyt seuraavat: 60 m 8.3, Raili Halttu, OP, ja Liisa Salmi, TP, 100 m 13.1, Raili Halttu, 100 yardia 12.2, Anna-Liisa Juslin, HNU, 200 m 27.6, Irja Lipasti, SU, 4 × 100 m 53.8, Turun Riento, pituushyppy 482 Raili Halttu, korkeushyppy 150 Irja Lipasti, kiekonheitto 27.69 Marjatta Sandell, IK 32, Helsinki, kuulantyöntö 11.78 Irja Lipasti ja keihäänheitto 33.60 Irja Lipasti.

Pantakoon tähän vertauksen vuoksi ennätystulokset Työväen Urheiluliitosta, jonka keskuudessa naisten kilpaurheilu on ollut harrastuksenalaisena jo liiton perustamisesta alkaen. TUL:n ennätykset ovat siis:

60 m 8,0 Toini Granath, Kauhavan Vesa, 1928; 100 m 13,0 Tyyne Virtanen, R:mäen Kontio, 1922; 200 m 27,5 sama 1926; 4 × 100 m 53,8 Maarian Pyrkivä, 1932; pituus 499 Sirkka Mäenpää, Keurun Toverit, 1932; korkeus 148 Leena Härmä, T:reen Säkenet, 1933; kiekko 27,65 Maiju Pettersson, Vihdin Toverit, 1933; kuula 11,10 Vera Aaltonen, T:reen Säkenet, 1933 ja keihäs 33,60 Elina Jääskeläinen, H:gin Jyry, 1928.

— — —

Naisurheilijat itse ovat tyytyväisiä ensimmäiseen kesäänsä ja aikovat jatkaa ensi suvena yhtä suurella innolla, jonka rinnalle myöskin suurempi taito tulee.

Naisurheilua ei ole vielä vakiinnutettu Suomen Urheiluliitossa. Tämän kirjoituksen tullessa julkisuuteen saattaa asianlaita olla toisin. Allekirjoittaneen kanta olisi, että naisurheilu liitettäisiin Suomen Urheiluliiton ohjelmaan, että sen lajeiksi voitaisiin vahvistaa edellämainitut ja että sekä piirien että Suomen mestaruuskilpailut voitaisiin järjestää 10-ottelu- ja viestimestaruuskilpailujen yhteydessä.

Keihään lento.

Avaruuden sineen
saavuttamattomaan,
keihäs piirtää
kaarta, –
raskas aine
uuvuttaa voiman.

Kimmoisa ruumis
ponnahtelee,
jalat kiihdyttää
nopeutta, –
ruumiin lihakset
kiertyy, latautuu
voimaksi;
singoten käden vivulla
keihään lentoon, –
Ylös,
Ylös huimaavaan
korkeuteen, –
väräjää hetken,
vaipuu maata kohden
voimatonna.

Totuuden kaipuu
sinkoaa ajatuksen
äärettömyyteen. –
Kaipuun tähdenlento
saavuttamattomuudessa.

Oskari Kiiras.

76,10

Sen synty ja tekijä.

Tällä sivulla näemme hymyilemässä vuoden ihmeellisimmän urheilijamme, Matti Järvisen, joka keväästä syksyyn leikitteli keihäänheiton maailmanennätyksellä ja nosti sen ennen tuskin aavistettuun pituuteen. Alempana sarjakuva Matin viimeisestä askelesta ja vedosta, opiksi ja ojennukseksi kaikille keihäsmiehillemme!

MATTI ISÄNPOIKA JÄRVINEN.
Kerkkoon Nuorisoseuran Urheilijat.

1. Matti valmistautuu hirmuisesti keskittyen viimeiseen askeleeseen.

2. Veto alkaa vasta, kun molemmat jalat ovat maassa. Matin vetokäsi ei pääse rustovian vuoksi koskaan suoraksi.

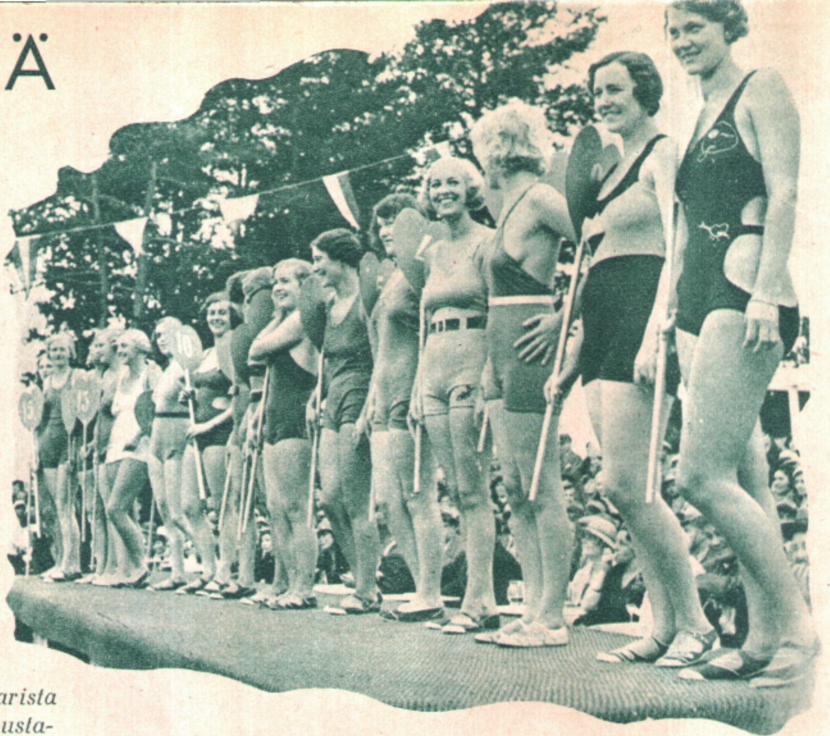

3. Rinta suoraan heittosuuntaan tapahtuu veto.

4. Vartalo ojentuen on veto päättynyt, ja keihään huikea lentomatka on alkanut.

SUOMESSA ELÄÄ SIROMPI ja JOUSTAVAMPI IHMISTYYPPI KUIN ENNEN.

URHEILIJAN JOULULLE kirjoitti *ERKKI KIVIJÄRVI.*

Golf-Kasinon kauneuskilpailun osanottajat loppukilpailussa. N:o 10 sai I palkinnon. Ensimmäinen sorjavartaloinen rouva sai III palkinnon.

Sille, joka on ollut Suomesta poissa pitkän ajan, tarjoaa kotiinpaluu useita yllätyksiä. Olot ovat muuttuneet, käyneet väljemmiksi, rakennukset ovat kaunistuneet, elämän rytmi on vilkastunut. Mutta silmiinpistävin muutos — niin vakuutti mm. eräs kolmisenkymmentä vuotta Amerikassa ollut nuoruudenystäväni, joka hiljattain pistäysi vierailulle kotimaahansa — on sittenkin tapahtunut ihmisissä. »Täällähän elää nyt aivan toinen ihmistyyppi kuin oli se, jonka parista vuosisadan vaihteessa lähdin maailmalle: sirompi ja joustavampi rakenteeltaan, sulavampi ja notkeampi liikehtimiseltään, kauniimpi kasvoiltaankin, mutta ennen kaikkia vilkkaampi, tarmokkaampi, avokatseisempi, aloitekykyisempi ja elämäniloisempi.»

Kun tämän mairittelun valossa aloin minäkin puolestani asiaa ajatella, niin päädyinpä kuin päädyinkin samanlaiseen tulokseen: meidän ihmistyyppimme on todellakin muuttunut ja muuttunut — kuten sanotaan — edukseen.

Mutta Amerikasta tullut ystäväni jatkoi huomioittensa selostamista: »Tämä ihmistyypin muutos ei suinkaan rajoitu yksinomaan pääkaupunkiin tai yleensä suuriin asutuskeskuksiin, se on huomattavissa kaikkialla maassa, minä olen sen pannut merkille automatkoillani, joita olen tehnyt Pohjan perille asti.»

Siis koko kansantyyppi muuttunut! huudahdin minä. »Niin», vastasi ystäväni, »mikäli on puhe nuoremmista sukupolvista — vanhemmissa on muutos vähemmän silmiinpistävä.»

Olen tuon keskustelun jälkeen koettanut kulkea silmät auki ja tarkkailla ystäväni huomioimaa ilmiötä enkä ole voinut muuta kuin todeta hänen olleen oikeassa.

Kun ajattelen ja muistelen omien nuoruusvuosieni ihmisiä ja vertaan heitä niihin, joita nyt tapaan kaduilla ja turuilla ja joka paikassa, niin en voi olla merkille panematta »yleistason» kohonneen juuri siihen joustavaan sirouteen, joka oli iloisesti yllättänyt nuoruudenystäväni heti hänen kotimaahan palatessaan.

Kenties on tämä muutos vieläkin silmiinpistävämpi naisissa kuin miehissä — vai johtuneeko olettamus siitä, että maskuliininen silmä herkemmin huomaa feminiinisen viehkeyden?

Oli miten oli — meillä on syytä olla iloisia tästä seikasta. Todistaahan se rodun kehityskykyisyyttä ja jalostumismahdollisuuksia. Ja ne ovat arvoja, joiden merkitystä ei ole väheksyttävä.

*

Kun Munkkiniemen Golf-Casinolla viime syksynä toimeenpantiin ns. kauneuskilpailu, jossa määrättiin »Miss Suomi» ja »Ihannetyttö», oli karsintaa toimeenpanemaan kutsuttu »makutuomareita», jotka edustivat näyttämöä, liikuntakasvatusta sekä urheilullista ja kirjallis-taiteellista estetiikkaa. Siis sangen monipuolinen ja epäilemättä myöskin hyvin tarkoituksenmukainen lautakunta.

Kilpailuun ilmoittautuneet naiset esiintyivät lautakunnan edessä, samoin kuin sitten yleisönkin edessä, uimapuvuissa, joten arvosteltavaksi joutuivat heidän olemuksensa sellaisinaan, ilman pukueleganssin ja hepenien viikunalehtiturvaa. Kukin lautakunnan jäsen antoi pisteet — 10:stä yhteen —, jotka sitten laskettiin yhteen, minkä jälkeen kilpailijattarien uudelleen esiintyessä tulokset tarkistettiin.

Yleensä oli lautakunta hyvin yksimielinen. Vain muutamissa tapauksissa oli eri papereihin merkittyjen pistemäärien kesken 1—3 ero.

Sven Hilden kiinnittää »Miss Suomen» etiketin ensimmäisen palkinnon voittaneen nti Ester Toivosen hartioille.